PALÆSTRA PIETATIS,

CONTINENS

Documenta Sanctè vivendi & moriendi

ATHLETIS MARIANIS

IN SODALITATE IMMACULATÆ CONCEPTÆ VIRGINIS DEIPARÆ,

Ad Collegium Posnaniense Soc. IESV

APERTA,

Operâ

IOANNIS MORAWSKI,

ex eadem Societate Sacerdotis.

Anno DEI Hominis 1699.

REIMPRESSA

Superiorum Permissu.

LUBLINI

TYPIS COLLEGIJ SOC. IESU.

CAPUT I.

Proponuntur quædam Principia Sanctè vivendi.

I.

Semel Factum, Dictum, Cogitatum, æternum est.

EXplico Athleta Mariane, fecisti aliquem amore Dei actum heroicum? vidit illum DEUS, qui omnia videt; & quia immutabilis est, scripsit illum in memoria sua immutabili, *Nunquã deinceps delendum*: Ergo tu quoque in cœlo Deum uidendo, leges istum actum tuum heroicum, totâ æternitate in memoria Dei descriptum, atque de ipso Deo Tuo, & Sanctis omnibus tota æternitate gaudebis. Vidit Deus hoc infelix tuum pecca-

tum in tali momento, in tali loco, commiſſum, illudque ſcripſit indelebiliter, ut ait Auguſtinus, *in legibus æternis, & in mentibus Angelorum*, ac de illo tota æternitate diſplicentiam habebit. Ergo, tu quoque in cœlo quamvis beatus, hoc tuum peccatum, tota æternitate leges, ſcriptum in legibus æternis, atq; illud tota æternitate deteſtaberis. & ſicut fieri non poteſt tota æternitate, ut quod ſemel fuit, non fuerit: ita tota æternitate, fieri non poteſt, ut quod ſemel cogitaſti, dixiſti, feciſti, à te cogitatum, dictum, factum, non fuerit. Adhucne igitur, nullius momenti putabis, momentum tuæ actionis ſive bonæ, ſive malæ, quod immenſo æternitatis pondere appretiandum eſt? Adhuc in verbis tuis, cogitationibus, & operibus, non vereberis cenſuram legum æternarum? Non contendes

totus, per tuas omnes singulas cogitationes, verba & facta, ut in memoria æterna sis justus.

II.

Præstat millies mori, quàm semel peccare.

ITa verissimè sensit noster Polonus Angelus, S. Casimirus. Vis enim scire, quid sit peccatum mortale? Est imprimis cum recta ratione difformitas, tam deformis, ut pro nullo bono consequendo, etiam pro mille mundis lucrandis, prudenter eligi possit: tam probrosa Creaturæ rationali, ut meritò dixerit S. Anselmus, malle se ire ad infernum cum innocentia, quàm ad cœlum cum peccato mortali. Est illa infelix conversio, qua homo ex amico DEI, fit inimicus; ex filio DEI, filius diaboli· ex herede regni Cœlorum, inferni mancipium. Est Rebellio crea-

turæ contra ſupremum Principem & cum hoſte ipſius diabolo conjuratio. Eſt contemptus voluntatis Divinæ, infinito honore & amore digniſſimæ, propter bonum noſtrum prohibentis aliquid, & ipſum contemptum ſuum videntis. Eſt, ut ait Apoſtolus Conculcatio Filii Dei, obſtruentis nobis ſuâ gratiâ viam ad peccatum. Eſt prælatio non Barrabæ, ſed Diaboli, ejuſq; voluntatis, ſupra Chriſtum ejuſq; præceptũ. Eſt ſanguinis Chriſti ad inſtar rei immundæ reputatio, quâ peccans projicit animam tinctam ſanguine Chriſti, in cœnum peccati. Eſt in voto Deicidium quo, ut ait S. Bernardus, homo peccando vult interimere aut Sapientiam Dei; volendo ne ſuum peccatum videat; aut Iuſtitiam, volendo ne puniat; aut Omnipotentiam, volendo ne poſſit punire, adeóque vult interimere De

um,

um, qui sine Sapientiâ, Iustitiâ, Omnipotentiâ, vivere non potest. O scelus horrendum! Præterea peccatum mortale est illa fœditas, cujus una guttula, id est una cogitatio superba, nobilissimam & pulcherrimam creaturam Angelicam, tam turpem, tamq; detestabilem fecit, qualis est Diabolus. Est illa animæ macula, quæ per viam satisfactionis nullo lacrymarum oceano, tota æternitate, ex oculis pœnitentibus profluentium, nullo sanguine Martyrum, quamvis numero infinitorum, deleri potest nisi sanguine Filii Dei. Est tam invisa Divinis oculis turpitudo, ut illa infinita bonitas nihil eorũ odio habens, quæ fecit, tamen ad iniquitatem cum majori horrore respiciat, quàm ad canem fœtidum, & vermibus scatentem; usq; adeò: ut (quod considerat Blosius) si in Purissima Matre Filii

Dei, quam supra omnem aliam puram creaturam diligit, vel unam peccati mortalis deprehenderet labem, illicò illam cœlo deturbaret, ac in præcipitium inferni detruderet. Deniq; est illa animæ labes, quam æternæ inferorum flammæ (ah quam atroces!) nunquam tot millionibus annorum excoquere poterunt; quæ tantam Deo displicentiam movet, ut nullam in suis suavissimis visceribus compassionem habeat, videndo creaturam suam perpetuis incendiis, sine fine torqueri, cùm nos unum canem in igne ardentem, ne quidem per unum quadrantem sine sensu doloris aspicere possimus. Tanta est malitia peccati mortalis, ut, si ita loqui fas est omnem quodammodo tollat cōpassionem ex dulcissimo Dei corde. Quæ cum ita sint, quomodo tantum malum, vel per unum diem in anima tua

tua sustines? Cùm pejus sit, unum peccatum mortale habere in anima, quàm omnes inferni Dæmones in corpore, ut docet *Chrysost. hom. 10. ad popul. & Basilius hom. 13. ad Baptis.* & ideo peccans à Deo Patre coram S. Catharina Senens. appellatur, Dæmon incarnatus. Quî tu faciâ hac nocte in peccato mortali quiescere præsumis, quâ fortè dæmones repetent à te animam tuam? cur tam facilè; tam freqnenter peccas? & quidem non in absentia, sed in facie Dei, omnia videntis; Dei, qui tibi nihil mali fecit, sed potius te tot bonis cumulavit; Dei, in ipso sunt infinita motiva, amoris, qui te dum peccas, in eodem instanti præcipitare in infernum potest Et peccas abutendo ejus concursu, aliisq; ejus beneficiis contra ipsum; peccas, non ut placeas alteri Deo, sed ut placeas Diabolo;

peccas, non ut acquiras aliquod Regnum temporale, sed ut amittas æternum. Si [illegible]ellus, si Ethnicus, si diabolus esses [illegible]ortè aliquam excusationem posses [illegible]rætendere, nunc verò cùm credas [illegible]ilium Dei pro te mortuum esse, n[illegible]ullum offendas, cùm te Deus tot mi[illegible]s à peccato deterreat, tot beneficiis [illegible]d se alliciat, ah quid ei judicanti re[illegible]ondebis? Heu miserere animæ tuæ. Quid enim in te peccauit anima tua? Egestatem fugis, quæ te divitiis privat? & non fugis peccatum, quod te privat gratia Dei, Virtutibus infusis, omnibus meritis, per tot annos, congregatis; ut si infinitos gradus gratiæ haberes, si merita numero infinita, omnibus te in uno instanti, privaret: Horres mortem quæ te privat vitâ temporali ærumnosâ, & non horres peccatum, quod te privat jure ad vitam fælicem,

cem, interminabilem? Demum febriculæ ardores, uno die pati non potes; nec digitum igni admotum per aliquot momenta sustines; & toties peccando, resolvis te, ad habitandum in ardoribus sempiternis, in igne devorante? Et quid si hoc peccatum quod committere vis, erit ultimum complementum mensuræ, quam tuis peccatis designavit Divina providentia? Quid si post hoc peccatum te projiciet in æternum à facie sua Deus, nec tibi gratiam efficacem ad pœnitentiam largietur.

III.

Nihil est certius morte, nihil incertius horâ mortis.

IMmobile statutum est, omnibus hominibus semel mori. Quotquot fuerunt ante te homines, & quotquot te sequentur, aut mortui sunt, aut mori-

morientur: tu quoq; migrabis hinc omnino, nec ſemper, nec diu manebis hic, nec unquam, ſuprà terram: ſed vel infra terram, vel in cœlo, brevi manendum tibi eſt, & ſemper manendum. Quid curas unius diei hoſpitium? quid amicos nonniſi hodiernos? nec ultra craſtinos? hodie ſunt, cras tecum non erunt. Nec tibi per longum iter æternitatis comites erunt. Brevi te deſeret iſta formæ venuſtas, deſerent divitiæ, voluptates, honores, deſeret mundus. Sola te virtus ſequetur: *Solus IESVS omnibus recedentibus non recedet.* Omnia fucum nobis faciunt, dum vivimus, viventibus pretioſa, vilia morientibus Heu quantam illorum vanitatem, Cereus luſtralis ad veſperam mortis deteget! Sed ſerum erit tunc aperire oculos, cum in morte claudentur. Quod tunc te egiſſe optabis, nunc age. Punctum

quod vivis, fortè ultimum est, &c, ut ait Tertullianus, *Christiano crastinum non est.* Vis mortem Sanctorum pretiosam? vive vitam Sanctorum pretiosam: times mortem peccatorum pessimam? fuge vitam peccatorum. *Et quia nescis ubi & quando te mors exspectet, tu illam semper & ibiq; exspecta.*

IV.

Momentaneum quod delectat, æternum quod cruciat. S. Greg.

O Voces horrendas! *Æternum, Nunquam, Semper.* Ah semper! quod finietur nunquam. Ah nunquã: quod durabit semper. Ah æternum! quod nunquam finietur, quod semper durabit. Vis nosse quid sit Æternitas? Est Circulus, cujus initium semper est, medium & finis nunquam. Est rota, quæ semper volvitur, quiescit nunquam. Est orbis, qui ubi

ubi desinit, incipit, & incipiendo nunquam desinit. Deme æternitati mille annos, deme mille millia annorum, deme tot seculorum milliones, quot stellas numerat cœlum, quot atomos àér, quot guttas oceanus nec unicum momentum æternitati detraxisti; tam enim manebit infinita, quàm ante fuit, manebitq; tam diu, quàm diu Deus perseverabit esse Deus. Hæc ergo æternitas infelix, tam animi, quàm corporis, cruciatibus plena, unius momentaneæ delectationis pœna est. O Deus, ergo ne unius diei febricula molesta nobis est? si tibi eodem in molli lecto, inter morsum pulicum per unam noctem decumbere, durum est, digitum ardenti candelæ admotum, unicâ horâ tenere, intolerabile: Ah quid, semper, & æternum à visione Dei exulare, igne atrocissimo uri, die noctuq; mediam

diam inter calliginem, fumum ac sulfur versari, excruciati modis omnibus, sinè ullo solatii levamento, inter ejulatus lamentabiles ac rugitus damnatorum, in contubernio dæmonum vivere, desperatione rumpi, & rabie nunquam leniendâ, sicq; vivere æternum vivendo! ô semper! ô nunquam! ô æternitas! Utinam frequentius menti nostræ occurreres, quàm nobis amaras redderes mundi omnes voluptates.

V.

Quid prodest homini, si universum mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur?
Math. 16.

TAnti æstimat animam nostram, omnia ponderans in mensura & pondere æquissima Dei Sapientia Incarnata, ut ipsius judicio totum lu-

crum, quod ex orbe univerſo colli-
gi poteſt, nullius momenti præ ani-
ma noſtra ſit & prorſus nihil ſit. I-
niquus emptor Diabolus eſt, qui pro
anima Regna omnia mundi offerens
dicit: *Hæc omnia tibi dabo, ſi cadens a-
doraveris me.* Majori illam pretio e-
mit, Sapientiſſimus negotiator Chri-
ſtus, quia infinito theſauro ſui ſan-
guinis & meritorum redemit, uſque
ad extremam paupertatem, uſque ſui
exinanitionem, amore animæ noſtræ
redactus. Ergo ne igitur tam ſtultus
mercator ſim, qui animam meam nõ
pro Regnis omnibus mundi, ſed pro
momentanea voluptate, pro evanido
honoris fumo, Diabolo æternum ven-
dam! Heu quantum damnum ani-
mæ unicæ, animæ æternæ detrimen-
tum! *Si una manu privatus fuero, al-
terâ uti potero; ſi uno pede mutilatus
fuero, alter manebit reſiduus, ſi aurem*
dex-

dextram amisero, supererit sinistra; si unus oculus deficiet, alter erit solatio, at animam habeo duntaxat unicam & æternam, quam si semel amisero, jam nulli est reliqua. Vna est, quæ pro centenis mihi esse debet & millenis, hanc si perdo, perdidi æternum; si lucror, pariter æternum lucratus sum; hanc ubi salvam fecero, jam quod metuam non habeo æternum, ubi semel perdidi, neque quod sperem super est æternum, quia anima unica est, æterna est.

VI.

Bonum Gratiæ unius, est majus: bono totius naturæ universi.

S. Thom: *1. 2.* q. *113.* art: 9. ad 2.

AUrum tibi placet, gemmas quæris, & colligis o homo? quid si hoc momento mundum aureum & gemmeum, quid si mille & plus quã mille

mille mundos aureos & gemmeos tibi statuam facilè comparandos? En unicus sanctificantis Gratiæ gradus, bonum totius naturæ unviersæ adeòque mille mundos aureos & gemmeos pretio superat. Et quidni superet? qui infinito pretio meritorum Christi emptus est: quo Regnum Cœlorum & immensa æternitatis beatæ gloriâ condignè emitur. Quæris jam, quo pretio hanc gemmam sic pretiosam emas? Sacramentorum Pœnitentiæ, & Eucharistiæ frequens ac dignus usus, charitatis opera unica sancta cogitatio, unicus bonæ voluntatis actus, pretia sunt, quibus gemma hæc inæstimabilis comparatur. O! qnot thesauros plusquam aureos, plusquam gemmeos colligeres vel per unum diem; si talibus actibus, cogitationibus, operibus totum diem impenderes? Quot tibi pereunt tam preti-

pretiosa lucra, cùm sine bonis actibus pereunt dies? Ergo hîc te decet maximè avarum esse, unicam æstima & cura Dei gratiam, & non unicam: quia præ omnibus aliis bonis creatis quærendam; non unicam, quia per plurimos gradus continuo augendam, ut dicere possis ignito S. IGNATII corde: *Amorem tuum Domine cum Gratia tua mihi dones, & dives sum satis, nec ultra quidquam posco.*

VII.

Servire DEO, regnare est.

NOn tã abjecta servitus Dei, quàm exteriùs apparet. Omnes servi Dei Reges sunt, quia sibi suisq; passionibus dominantur Reges sunt, quia intra illos est Regnum Dei, illa scilicet pax conscientiæ, illud gaudium Spiritûs Sancti ineffabile. Reges sunt, quia juxta Christi promissionẽ ipso-

ipsorum est Regnum cœlorum Reges sunt, quia si nul am ci & filii Regis Regum. O beatam servitutem cunctis Reg a soliis altiorem! Sensêre hoc m i Imperatores, Reges, & Principes, ui ut Deo perfectius servirent, sceptra, purpuras, & diademata cum vita Religiosa commutarunt. Tales fuerunt, ut refert Hieronymus Platus de Bono statûs Relig: lib: 2. c. 26. Imperatores in Oriente Anastasius, Theodosius, Michäël uterque; In Occidente Lotharius & Hugo: tales, è Regibus in Italia Rachisius & Pipinus; in Hispania Veremundus, Ramirus; in Anglia Sigebertus, Elteredus, Henredus; in Germania Carolomanus & alii. Regum ac Imperatorum filios, Duces ac Principes inferiores, quis numeret? Sufficiat referre dictum B. ALOYSII, qui spreto Castillionis Marchionatu,

Socie-

Societatem IESU, è consilio Dei Matris ingressus, tanti fecis abjectum esse in Domo Dei, ut G[illegible]erali Mutio Vitellesco, (quod i[illegible] postea in publica exhortatione re[illegible]lit,) palàm dixerit: *Si per unum ta[illegible]ùm momentum ex Societate IESV esse debuissem, & per inferni pœnas ad me pervenire oportuisset, elegissem illas, Pater, ut in Societate essem.* At enim servitus Dei suis non caret laboribus ac molæstiis? Ita est. Sed quænam mundi servi[illegible] illis caret? Quæ rosa sine spinis, quæ sine conhis gemma? Quot incommodis, quot laboribus fatigantur servi mundi, ut famam, ut honorem, ut gratiam Principis lucrentur? Et hoc ipsum quàm fragile bonum est, quàm incertum; Ergo pro amicitia Dei, tam certa, pro honoribus, pro diviiis tota æternitate mansuris, longè minora pati grave erit? Et verò quàm

quàm parum eſt, quod à nobis in obſequiis ſuis exigit Deus. Parum omnino comparatione tanti præmii, quantum eſt æternæ gloriæ pondus. Parum ratione brevis temporis, quo laborandum & patiendum eſt. Parum comparatione eorum, quæ pro nobis Dei Filius fecit & paſſus eſt. Parum ratione dignitatis Dei infinitæ. Parum, comparatione ſuppliciorum quæ promeruimus. Parum denique; quia omnes in obſequio moleſtias & labores dulces facit ſuis ſolatiis, ſuo amore Deus, ut ipſe ſit exaltans jugum ſupra cervices noſtras, dicatq; meritò: *Iugum meum ſuave eſt, & onus leve.*

VIII.

Sine cauſa Chriſtianus ſum, ſi Chriſtum non ſequor.

S. Bernardus.

Nihi

NIhil aliud eſt vita Chriſtiani, quã imitatio vitæ Chriſti. Aut Baptiſmi Character eradendus eſt, & fides in Chriſtum ejuranda; aut juxta vitæ Chriſti Ideam vivendum eſt Chriſtiano. Quantus pudor eſt, credere Chriſto dicenti, Beatos eſſe pauperes, Beatos qui lugent, & tamen divitias ſectari, quærere voluptates! Quàm probroſa contradictio! Adorare Chriſtum pauperem, contemptum, crucifixum; & paupertatem Chriſti fugere, deteſtari contemptũ, Crucem horrere! Quanta indignitas, Dominum eſſe pauperem, ſervũ divitem; Dominum omnia incommoda pati, ſervum deliciis abundare? Itane veſtis attactu Chriſti conſecrata ac dignificata eſt; & paupertas noſtra dolor, ignominia, quæ Chriſtus pariter aſſumpſit, ipſa Chriſti aſſumptione Chriſtiano dignificata non erunt?

ſunt? At pudeat *Servum eſſe majorem Domino ſuo*, pudeat *ſub ſpinoſo capite, membrum eſſe delicatum*. Elige quod vis Chriſtiane: vel Chriſtum erraſſe putas qui ſpontè paupertatem, ignominiam, dolores aſſumpſit: vel te errare fateris, qui oppoſita omnia ambis. At Chriſtum Dei Sapientiam, errare impoſſibile eſt; tu igitur infelix erras, ſi divitias, ſi voluptates, ſi honores, cum ſalutis diſpendio quæris.

IX.

Aut pati, aut mori.

EFfatum eſt Sanctæ Tereſſiæ veriſſimum, & Divinæ Sapientiæ arcanum. Ita eſt, quamdiu vivimus, tam diu reſtat pati. Multa bona agere, & multa mala pati, Chriſtianorum eſt, ait Bernardus. Sepivit DEUS omnes ſemitas noſtras ſpinis & crucibus: Si quis ab una declinare velit, inci-

incidit in aliam, ob ipſam fugam Crucis, novæ noxæ debitam. Quid fruſtra Crucem fugis, quam vitare non potes? In cælo nihil nisi bonum eſt: in inferno nihil nisi malum: terra, quæ media eſt, utrumq; extremum participat. Quid Crucem fugis, quam Chriſtus ſuo contactu dignificavit? Crux latronibus ſit infame patibulum tibi Chriſtiane, eſt ſcala ad cælum. Hac itur ad Aſtra: hac Chriſtus, hac omnes cælites intrârunt in gloriam ſuam. Quàm pulchrum Cælo ſpectaculum eſt, Chriſtianum, Chriſti confixum eſſe Cruci! Quantum gaudium, Chriſtum, ſocium habere dolorum? Quid dulcius calice Paſſionis, quem cor divinum, ſuis implet placitis, velut placidiſſimis liquoribus, quem, manus piiſſimi Patris porrigit, quem os Chriſti prægustavit. Bibe igitur tam præclarum cali-

calicem ſitibundus, ut generoſos ac Filio Dei dignos imbibas ſpiritus, & bibendo in[illegible]mina cum S. Tereſſia: *Aut pati aut mori*. Quin potius, dic cum S. Magdalena de Pazzis: *Pati non mori*: Aut exclama cum Indiarum Apoſtolo Xaverio: *Amplius Domine, amplius cruciari*. Nempe pati, eſt *Omne gaudium*, ut ait Iacobus Apoſtolus. Stare ad crucem Chriſti cum MARIA, eſt illud *unum Neceſſarium*: *Maria optimam partem elegit*, ut ajebat P. Vincentius Caraffa VII. Generalis Soc: IESU. *Pati amando & amare patiendo, eſt compendium perfectionis*, ut dicebat idem. *Ire ad cœlum patiendo, eſt ire per Portam*. ut dicebat P. Balth: Alvarez Soc: IESU. *Dolores pro amore Chriſti toleranti, ſunt menſura itineris ſurſum. quam oportet eſſe contam & cogitatam*, ut dicebat P. Franciſcus Piccolomineus VIII Generalis Societatis IESU.

X.

Omnis ponderatio non est digna continentis animæ. Eccl: 26.

QUam pretiosa est castitas, Virtus Angelica! *Hæc incorruptio nos mortales facit proximos* non modo Angelis, sed ipsi etiam DEO. Hanc tanti fecit Christus ut Matrem non nisi Virginem elegerit, ipse Virgo & Ioannem Apostolum propter Virginitatem, in suo pectore tanquam gemmam pretiosam reposuerit, eumque moriens loco sui in terris, Filium MARIÆ reliquerit. Hanc ita amavit Virgo Mater, prima huius virtutis in terris fundatrix, ut Angelo Maternitatem DEI offerenti palam testata sit: *Quomodo fiet istud, quoniam Virum non cognosco?* Præmium porro Virginitatis quam sublime! Supra montem n... est in subli-

 igo.

gloria perennare, ſequi agnum quoq; ierit, cantico ab aliis inimitabili, cor Dei, cor B. Virginis, tota æternitate exhilarare, ſpeciali laureola in cœlo ornari, Virginitatis ſtipendium eſt. Quanti igitur hanc virtutem æſtimare, quantum pro eius integritate dimicare debes, ſi Chriſto, ſi eius Matri placare deſideras. Athleta Mariane? Linguam ſibi præcidit, & cruentam in os Fœminæ impudicæ exſpuit Martyr Nicetas, vt caſtitatem defenderet: tu ſaltem linguam cohibe, ne quæ toties Sanguine Chriſti in ſacra communione conſecratur, verbo aliquo impuro polluatur. Nobiles Chriſtiana Amazones, aliæ oculos ſibi eruerunt, aliæ ſeipſas præcipitarunt è montibus, ne Virginitatem læderent: tu ſaltem oculos auerte, ne videant uanitatem. Benedictus pro conſeruanda caſtitate ſe nudum in vepribus cru-

cruentauit: Franciſcus in nivibus volutatus eſt: Xaverius ad ſanguinis è naribus profluvium, ut ſomnio impuro reſtitit. Tu nondum durius carnem rebellem tractaſti, *nondum ad ſanguinem reſtitiſti* Ergo nunc ſtatue, omni diligentia, theſaurum tàm pretioſum ſeruare, quem ſi ſemel amiſeris, nuquam tota æternitate recuperabis.

XI.

Quàm ſordet mihi terra, dum cælum aſpicio.

VOx erat S. P. Noſtri IGNATII ad Cælum aſpirantis Et quid ni ſordeat terra, tot plena peccatorum fetoribus? Quid ni ſordeát? quæ ſtabulum eſt pecorum? Patria noſtra eſt cœlum. Ibi Patrem DEUM habemus: *ibi nos magnus charorum numerus exſpectat.* Bona terrena, quibus hic paſci-

scimus siliquæ (u.. porcorum, quæ appetitum nostrum i. finiti boni capacem non explent, sed contaminant. Ad nam .. a .. altiora bona creati sumus. Ergo .. illa properemus Ad Cælum Ad Cælum Ibi nostra fixa sint corda vbi vera sunt gaudia, quia pura æterna. Amemus vitam, sed amemus æternam: Quæramus diuitias, sed semper mansuras: optemus voluptates, sed sine felle, sine absinthio perennes: Ambiamus honores, sed apud DEUM nunquam perituros O nos v.. anos, si stabulum amamus p.æ palatio exilium præ patria lutum præ a.r. Quanta phrenesis est cogitare parum de magno & cogitare multum de parvo, brevi tempori curam longissimam, & longissimæ æternitati brevem curam impendere! Quanta insania! nolle perdere parum ut multum lucreris: nolle dare mortem pro vita, terram pro Cælo,

tem-

temipus pro aeternitate; nihil pro bonorum omnium aggregatione.

XII.

DEVS mihi sufficit solus.

QUid appeto? Quid appetendo quaero, & satiari in appetendo nequeo? Bonum est quod appeto, bonum quaero, sed nullum bonum creatum, quo sacier, invenio. Vbi es ô bonum meum sufficiens? quaero te intra divitias saeculi, sed non invenio: quid enim sunt illae, nisi mera deliria, figura transiens & somnium? quo *cum dormierint Viri divitiarum, nihil invenient in manibus suis.* Imò spinae sunt, quae sua solicitudine pungunt animam & cruentant. At neque inter carnis delicias bonum sufficiens reperio: quantum enim *gaudium peccatorum! ad instar puncti est*, gutta mellis in Oceano fellis & absinthii. Quid fru-

ſtra & inter mundi honores, & inter fauores mortalium exquiro bonum? quantæ indigentiæ latent ſub larua honoris? quantæ falláciæ fauores Principum? Valete bona non bona, boni indiga, non ſine malo bona: quia defectuoſa & defectibilia. Solus bonum meum eſt, qui fons omnium bonorum eſt indefectibilis, & origo. DEUS *meus & omnia. Nimium auarus eſt, cui* DEUS *non ſufficit.* Quòd enim bonum eſt, quod in DEO cum infinito exceſſu non contineatur? aut quod bonum eſt, cum quo DEUS melior ſit, quàm ſine illo, qui infinitum bonum eſt? igitur ſi amore careo & laude apud homines, ſufficit mihi DEO placere. ſufficit laudem apud DEUM habere. Si careo divitijs; nimis diues ſum, cùm ius ad DEUM poſſidendum habeo. *Quidquid mihi dare vult* DOMINUS *meus præter ſeipſum, dulce mihi non eſt;*

auſe-

auferat totum, & se mihi det, Ipse solus mihi sufficit, DEus meus & Omnia.

CAPVT II.

Remedia

Ad fugienda & extirpanda vitia.

Iactis breviter, in virtutis Palèstra, sanctioris vitæ fundamentis, armãdus est Athleta MARIANUS remedijs vitiorum, tum generalibus, tum particularibus, quibus instructus prælia Domini, contra hostes animæ feliciter gerat.

Remedia

Contra quodvis peccatum.

I. Remedium est Oratio, ad quam subitò recurrendum est insurgenti aliqua tentatione, antequam cor occupet, invocando opem DEI, B. Virginis, & Sancti Patroni, qui in opposita vir-

ta virtute floruit. Huiusmodi Orationes sunt: DEUS in adiutorium meum intende. Domine salvum me fac, pereo. Domine vim patior responde pro me. MARIA sis mihi propitia. MARIA opitulare. Mater misericordiæ monstra te esse Matrem.

2. Remedium est Habere frequenter memoriam præsentiæ DEI, & Angeli Custodis, atque occurrente praua suggestione, seipsum arguere dicendo: *Egone in oculis Dei Iudicis omnia videntis & Angeli mei custodis, hæc cogitabo? hæc faciam? O Domine malo mori quam fœdari.*

3. Remedium est: Premente aliqua tentatione recordari Christi patientis, eiusque amore se ipsum vincere dicendo: *Amor meus crucifixus est; & ego voluptati operam dabo! Ah non licet sub spinoso capite membrum esse delicatum. O bone Iesu intra vulnera tua ab-*

scondeme. Ita suadet Apostolus, *&* cogitationis Christi pa[illegible] armemur. 1. Petri 4.

4 Remedium est. Tempore tentationis devote aspicere imaginem B. Virginis, vel eam sibi in memoriam revocare, atq; eius amore protestari, se nolle assentiri tentationi. *Propter te, amore tui, o pretiosissima Parens, Domina mea, non cogitabo non dicam non faciã.*

5 Remedium est. Meditatio novissimorum, nempe Mortis, Iudicij extremi, Inferni, iuxta illud, *Memorare novissima tua, & in æternum non peccabis.* Eccl. 7.

6. Remedium est. Fuga otij, quod est pulvinar diaboli, & origo omnium vitiorum.

7. Remedium est. Fuga sociorum, locorum aliarumq; occasionum peccati. Nam *qui amat periculum, in illo peribit.* Ecclesiastici 3.

8. Remedium est. Vsus frequens Sacramenti Pœnitentiæ & Eucharistiæ Ex hoc enim divino epulo robur sumitur ad vincendum hostem animæ, Et de hoc Sacramento dicit Psalmistes: *Parasti in conspectu meo mensam aduersus eos, qui tribulant me*, Psal. 22.

9. Remedium est. Dum aliqua tentatio infestat; elicere actum amoris DEI super omnia; talis enim Actus stare non potest cum peccato, ac proinde illud impedit.

10. Remedium est. Examen particulare instituere: ita vt manè proposito facto vitandi tale vel tale peccatum, circa meridiem & vesperi te reflectas, quoties in hoc peccatu m lapsus sis, moxq; pœnitentiam ipse tibi imponas, & propositum renoues eam diu in eo persistendo, quamdiu vitium non extirpaueris.

Hæc sunt remdia generalia contra peccata, Veniamus ad specialia. Re-

Remedia

Contra tentationes fidei oppositas

1. Caue ne vnquam cum talibus cogitationibus dispures, ne fallacijs dæmonis in re fidei tam obscura, capiare: sed potius captiuando intellectũ in obsequium DEI, illico dices: *Credo omnia, quæ credit Ecclesia Catholica Credo Domine adiuva incredulitatem meam.*

2. Reuoca tibi in mentem illa suauissima vincula, quæ in fide Catholica tenebant Augustinum, ita de se loquentem, lib. contra epist. fundam. *Tenet me in hac fide consensus populorũ atq; gentium, tenet auctoritas miraculis inchoata, spe nutrita, charitate aucta, vetustate firmata. Tenet ab ipsa sede Petri Apostoli, usq; ad præsentem Episcopatum successio.* Addi potest: Tenet me in hac fide tanta doctorum Sapientia, tanta tot Religiosorum sanctitas, tan-

ea tot milionum hominum pro hac fide tolerata Martyria. Quæ omnia motiua credibilitatis in nulla secta reperiuntur, nisi in sola Romana Ecclesia, vt verinde certissimū signum sit, Deum in ea sola, & per eā loqui.

3. Frequēta ritus Ecclesiæ præsertim usum Sanctissimi Sacramenti, ut sic tibi gustanti quam suauis sit Dominus, sapiāt ea, quæ ipse in Ecclesia reuelauit.

4. Vitandæ lectiones librorum vetitorum, conciones item & familiaritates Hereticorum, vt monet Apostolus: *ad Titum*. 3.

Remedia

Contra consuetudinem iurandi.

1 Considera, quantus sit Dei contemptus cum nomen eius sanctum & terribile assumitur ad confirmandum dictum falsum; hoc enim nihil aliud

est, quàm DEUM qui est summa veritas, facere testem mendacij adeoque facere DEUM mendacem quæ est ingens DEI contumelia.

2. Cōsidera, cōsuetu line iurandi amitti auctoritatem in dicendo: nam frequenter & facile iuranti minus creditur, etiamsi serio iuret, vt docet S. Chrysostomus ad popul: Antioch.

3. Loco consuetæ formulæ iurandi assuesce alteri modo testandi, qui non contineat iuramētū, dicendo v. g. ito pro certo affirmo, &c.

4. S Chrysostomus hom. 5. ad popPule ad deponenadm hanc consuetudinem suadet vt qui est ei obnoxius, ipse sibi pœnam imponat, quoties in hoc peccatum labitur, v g. vt impran us cubet; vt toties det Eleemosinam, &c.

Contra superbiā & vanam gloriā.

1. Frequenter sibi imperfecti nes & peccata ob oculos ponere, ob quæ digni sumus omni contemptu;

2. Proponere sibi ante oculos perfectiones Sanctorum, & cum illis se ipsum comparando, confundi

3. Meditari de humilitate Christi conculcati, consputi, latroni postpositi, atq; nobis dicentis. *Discite à me, quia mitis sum & humilis corde.*

4. De se suisq; factis nihil ad laudem vel vituperium dicere, & oblatã laudem statim Deo offerre.

5. Libenter occupari in functionibus abiectioribus, & cum humilibus conuersari.

6. Laudẽ & honorem apud solum Deum quærere, apud quem solum est laus vera, æterna, inamissibilis imò est infinita, cum sit ipse Deus, iuxta illud Regij Vatis: *Apud te laus mea Deus.* Et *Laus mea tu es,*

7. Sæpe cogitare, quòd superbus sit contemptibilis hominibus, & Deo odibilis, qui superbis resistit, eosq; pu-

nit infamiâ & peccatis turpibus, vt sibi uilescant.

Contra Iram & impatientiam.

1. Cum te irà commoueri sentis, ab omni verbo abstine, aliò te conferendo, ne aliquod verbum contra rationem excidat.

2. Aspice Christum Crucifixum, ideam omnis patientiæ & mansuetudinis, qui vt dicitur 1. Pet. 2. *Cum pateretur non comminabatur*; atq; intra eius vulnera tuas molestias depone, vt ibi dulcescant amore sui Redemptoris.

3. In omni tua aduersitate, oculos mentis conuerte ad Dei voluntatem sapientissimam, iustissimam, beneuolentissimam, à quo omnia adversa ad nos veniunt, dicendo. *Ita Pater, quia sic placitum est ante te.*

4. Vide tuos defectus maiores, quos in te tolerat Deus, & alij. &

qui-

quibus longe maiorem pœnam mereris, ac proinde in satisfactionem pro ipsis, acceptã aduersitatem.

5. Considera damna, quæ ex ira & impatientia proueniunt. Nam ira non minuit dolorem sed auget: & præterea vulnus conscientiæ infligit, priuatq; coronã. Deinde hominem facit furentem bestiam. deniq; præscribit modum, quo Deus agere debeat cum iracundo orante, *Dimitte nobis sicut & nos dimittimus*.

Contra tentationes impuras

1. Fugiendæ occasiones, conuersationes, amicitiæ nociuæ, otium.

2 Custodiendi diligenter sensus, præsertim oculi, aures, lingua, manus, sunt enim fenestræ, per quas mors intrat.

3 Subtrahendum fomentum libidinis, nimius cibus & potus.

4 Adhibenda mortificatio corporis, ieiunia, flagellationes, vigiliæ.

5. Vtendum frequenti Communione, vt purissimo corpore Christi corpora nostra sanctificentur.

6. Iuuat plurimum deuotio ad Matrem purissimam, a qua virtus continentiæ sæpe petenda est, & coram eàdem manè & vesperi protestatio facienda quod quidquid contra Angelicam puritatem acciderit, id præter & contra nostram voluntatem futurum sit idq; amore ipsius.

7. Occurrente tentatione mentem illicò aliò auertere, vel conferendo se ad aliquid seriò agendum, vel recurrendo ad Christum Crucifixum vel ad Angelum Custodem vel ad Beat: Virginem, his verbis: *Virgo purissima per immaculatam conceptionem tuam, munda cor meum ab omni impuritate, In Nomine Patris & Filij & Spiritus S.*

Contra invidiam & odium

1. Honorem, laudem, cæteraq; bona-

na temporalia non magni facere, sed potius bona altioris ordinis æterna desiderare.

2. Eà frequenter considerare, quæ ad fraternum amorem excitare possunt, qualia sunt, quod omnes simus Dei imagine insigniti, omnes Christi sanguine tincti, omnes ad eandem hæreditatem vocati, omnes eiusdem Diuinæ mensæ participes. &c.

3. Expendere damna inuidiæ, quæ inuidum tristitia inani consumit, omnibus gráuem facit, diabolo similem reddit.

Contra gulam.

1. Remedium præscribit Spiritus S. Prou. 23. *Noli esse in conviuiis potatorum nec in commessationibus eorum.*

2. Expendere turpitudinem huius vitij, quod hominem belluam facit, imo deteriorem belluis, quæ naturam ultra satietatem non grauant.

3. Con-

3. Considerare incommoda, quæ ex hoc vitio proueniunt, qualia sunt paupertas, multæ infirmitates, acceleratio mortis, rixæ, homicidia, luxuria & alia.

4. Pœnam sibi statuere pro hoc defectu commisso, die aliquo victitandi pane & aqua, cibumq; qui sumendus fuisset pauperibus erogandi.

Contra tepiditatem

1. Cōsiderare amorem Dei erga nos, & tot beneficia, quibus nos obstringit continuò ad hoc, vt ei feruenter seruiamus.

2. Cōsiderare immensum gloriæ pondus, quod tam facile per opera feruētia promereri possumus, & quod promerendi post mortem tempus non erit amplius.

3. Cōsiderare exempla tot Sanctorum, tum in hac vita, tum in cælo, eum feruenter laudantium:

4. Considerare finem creationis nostræ, qui non est alius, nisi laudare Deum eiq; seruire.

5. Considerare malitiam tepiditatis, quæ ipsa bona opera reddit mala, & nauseam tantam Deo mouet, vt dicat in Apoc. *Vtinam calidus, vel frigidus esses, sed quia tepidus es, incipiam te euomere ex ore.*

CAPVT III.

Praxis Exercitij Matutini

Adoratio Fides, Spes, Charitas

Summa ac infinita maiestas, Pater, Fili & Spiritus S. Ego vilissima creatura tua, in centrum nihili mei prostratus, Te Deum verum, unum in natura, trinum in Personis, supplex adoro, laudo & glorifico cultu latriæ, affectu omnium Sanctorum. In te & tibi omnibus quæcunq; reuelasti, firmissime credo, propter tuam veraci-

tatem

tatem infinitam. In te spem omnē meam de omnibus bonis meis tam temporalibus quàm æternis repono, propterea quia tu scis vis & potes ea cō-ferre. Te æstimo & amplector super omnes diuitias, honores, voluptates, & super omnia bona creata propter te & infinitam dignitatem & bonitatem tuā. Atq; in his affectibus hodie & quotidie viuere, operari, pati ac tandem mori volo.

Gratiarum Actio.

BEnedicta sit in æternum amabilissima tua Deus, bonitas infinita quia me ex nihilo creasti, ex peccati seruitute redemisti, ad fidem veram vocasti, tot gratijs ingratum hactenus ornasti, præuenisti, adiuuisti, à tot malis animæ & corporis etiam hac nocte præseruasti. Pro istis ac omnibus alijs beneficijs quibus non solum me, sed omnes & singulas creaturas hu-

eu'q; cumulasti; cofiteantur tibi Domine omnia opera tua. & Sancti tui benedicant tibi.

Intentio.

ECce Domine hodie, & per totam vitam meam & æternitatem, me tibi ex integro inholocaustum trado ac offero, corpus & animam meam, memoriam intellectum, uoluntatem, sensus ac omnes potentias, omnia facta, dicta, cogitata, omnes aduersitates meas, omnes motus, cordis ac respirationes, omnes Syllabas & literas legendas, scribendas, audiendas. Omnia ista vnita meritis vitæ & Passionis Domini nostri Iesu Christi, sanguine eius aspersa, in corde deposita, manibus benedicta, dono, offero, cõsecro diuinæ Maiestati tuæ.

I. *Ex amore tui, adgustum tibi dandum. & ad maiorem gloriam tuam.*

II. *In protestatione supremi tui dominij & nostræ subiectionis.* III. *In*

III. In gratiarum actionem pro beneficÿs omnibus præsertim N.

IV In satisfactionem pro omnibus peccatis præsertim N.

V. Ad exhilarandum cor B. Virginis, & SS. præsertim N.

VI Ad præparandum cor meum in ordine ad communionem.

VII. Ad confundendos dæmones hostes animæ meæ.

VIII. Ad impetrandam mihi virtutē & gratiam N.

Protestatio:

PRotestor verò coram te Domine Deus meus. & Curia tua cœlesti universa, quòd hodie & tota uita mea, volo vivere vt deberet mancipium IESU & MARIÆ. Protestor quòd mori millies malo, quàm peccato præsertim N. te offendere. Protestor quòd quid quid hodie acciderit, quod tibi Deo meo displicet, id contra meam voluntatem erit. Pro-

Protestor deniq; quoties hodie amare & laudare volo, quoties respirabo, quot momenta in tempore quot literas scribam, &c.

Petitio auxilij

A Tua bonitate per Iesu Christi sanguinem suppliciter peto benedictionem. Da mihi gratiam hodie efficacem, ad vincendas suggestiones inimici, ac vitanda omnia peccata, præsertim N, ad promerendam veniam, gratiam & gloriam æternam. Amen.

Ter *Pater* & *Ave*. Et renovetur Formula Congregationis: *Sancta* MARIA *Mater Dei &c.*

CAPVT IV.

Examen vespertinum

Gratiarum actio

BEnedicta sis in æternum, ab omnibus, in omnibus, & super omnia, Sancta & individua Trinitas, Pater,

Fili-

Filij & Spiritus Sancte pro omnibus & singulis beneficijs, quæ mihi omnibusq; creaturis sive in cælo, sive in terra, sive etiam in inferno hodie & toto vitæ meæ tempore, contulisti. Benedico, laudo, & glorifico te, pro beneficio creationis, & conservationis mei ac omnium creaturarum, pro cooperatione ad omnes actus meos, pro incarnatione, vita passione & morte Domini nostri IESU Christi, pro doctrina eius, meritis exemplis, Sacramentis, pro gratijs omnibus habitualibus & actualibus, in me ac omnes creaturas rationales tam liberaliter effusis, ac demum pro externa protectione, ac præservatione à pluribus malis animæ & corporis. Benedictio & claritas & gratiarum actio, honor & gloria tibi DEO nostro in æternum.

Petitio Luminis.

AT quàm ingratus ego hodie bene-

ficijs vixi! illumina quæso Domine oculos mentis meæ, ne obdormiam in morte. Effunde lucem tuam & veritatem tuam, ut cognoscam ac defleam peccata mea, quibus te hodie offendi.

Discussio conscientiæ.

HIc revoca tibi in mentem defectus actionum tuarum, reflectendo te supra singulas eo ordine, quo per diem factæ sunt, & observando, quid mali in qualibet actione diei cogitasti, dixisti, fecisti, quid etiam boni omisisti, quod facere potuisti, Item considera causas defectuum & remedia.

Dolor.

O Porum, summum & infinitum bonum Deus meus, ex amore quo te amplector, & æstimo super omnes creaturas, detestor omnes & singula peccata mea, super omnia alia mala, etiam supra ipsam mortem, & doleo quia Te aliquando peccatis meis of

fen;

fendi. Doleo autem pure propter te tuamq; bonitatem infinitam, omni amore dignissimam, quam infelix offendi, & cui materiam displicentiæ dedi. O utinam nunquam peccassem, utinam tibi perfectius servivissem.

Propositum.

ECce nunc Domine cum tua gratia firmissime statuo ac propono emendationem. Volo deinceps perfectius tibi servire, volo occasiones peccandi præsertim N. devitare. Malo mori & omnia adversa pati, quàm te DEUM meum peccato unquam offendere. Confirma hoc DEUS per gratiam, quod operatus es in me. Adjutor meus esto, ne derelinquas me, neque despicias me DEUS salutaris meus. Ter *Pater* & *Ave*, & Psalmus *Deprofundis*, pro defunctis sodalibus.

CAPVT V.

Obſervand[illegible] circa quamcunq; actionem, vt perfectè fiat.

I.

ANte quamcunq; actionem præſertim longiorem, V. C. ante ſtudia, invoca breviter opem divinam, dicendo: Deus in adjutorium meum intende, vel *Adiuva me Domine Deus meus.*

2. Renoua intentionem dicendo: *in gloriam tuam Deus & vitam æternam. Propter te Domine.* Renouo intentionem.

3. In decurſu actionis recordare interdum Dei in te, circa te, ac in ipſo actionis tuæ obiecto, præſentis atque ſpectantis, ac tecum & cum ſuo obiecto concurrentis. Vnde dices: *Adoro te Domine, hic præſentem me videntem, mecum concurrentem me cum hoc obiecto paſcentem, illuminantem, calefacientem, &c.*

4.

4. Intuere Christum Dominum, B. Virginem, vel S. Patronum, qui perfectione similem actionem illi exequebantur. illos proinde imitando in vnione actionis ipsorum operare. E. G. In comedendo, recordare Christi in nuptijs, in cœna vltima. Decumbens in lecto, recordare Christi in præsepio, in Cruce, in sepulchro quiescentis. Vestiendo te, Christi ligati, vestibus ignominiosis induti. Lavando faciem, Christi in sanguine suo demersi. Ambulando Christi per plateas ad iudices tracti Palæstinam obeuntis. Studendo, Christi docentis, &c.

5. Forma tibi aliquod documentum spirituale ex actione tua eiusq; obiecto, cum aliquo affectu proportionato. E. G. Lauas faciem; cogita quod sangvis Christi emundat nos ab omni peccato, vtinam te emundet! Induis te; cogita exuendum veterem homi-

 nem,

nem, & induendum D. Iesum, hoc ç pete à Deo, [illegible]omedis; cogita siliquas esse istas porcorum, melioribus in Patria Sanctos abundare panibus, illuc pro inde feratur desiderium. Decumbis, cogita fore vt sub te sternatur tinea, & operimentum tuum sint vermes.

6. Mortifica te in omni actione, v. g. incommodius sedendo, non carpendo fructum aut florem in horto, subtrahendo gustui ad mensam bolum aliquem, B. Virginis gustui transmittendum.

7. Post actionem, age Deo gratias pro cooperatione, pro tuis defectibus dole, & quidquid boni actum est, offer Deo.

CAPVT VI.

Orationes eiaculatoriæ per diem vsurpandæ

Fiat.

In-

IN fide vivo Filij Dei, qui dilexit me, tradidit semet ipsum pro me.

Credo Domine, adiuva incredulitatem meam.

Spei.

DEus meus misericordia mea. *Ps.* 58.

In te Domine spero, non confundar in æternum. *Psal.* 30.

Dominus firmamentum meum, & refugium meum & liberator meus. *Psal.* 17

Dominus mihi adiutor, & ego despiciam inimicos meos. *Psal.* 117.

Spes mea ab vberibus matris meæ, Deus meus es tu. *Psal.* 21,

Charitatis.

DEus meus & omnia.

Quid volo præter te, Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum.

Sero te amavi pulchritudo infinita, sero te amaui. Væ tempori, quo non amaui te. *S. August.*

O summum bonum meum, quando te perfectè amabo?

O quam [illegible]uis est Domine Spiritus tuus.

Dulcis & rectus Dominus.

Diligam te Domine virtus mea firmamentum meum & liberator meus. *Psal. 17.*

Ego autem in Domino gaudebo, & exultabo in Deo Iesu meo *Abac 3.*

Contritionis.

PEccavi Domine miserere mei.

Pater peccavi in Cælum & coram te; non sum dignus vocari filius tuus.

Amplius laua me Domine ab iniquitate mea, & à peccato meo munda me. *Psal. 50.*

Malo mori quam fœdari.

Desiderij ad gloriam Cælestem.

O Quam sordet terra, dum Cœlum aspicio. *S. Ignat.*

Sati-

Satiabor cum apparuerit gloria tua Domine. *Psal. 16.*

Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum, concupiscit & deficit anima mea in atria Domini *Psal. 83.*

Quando veniam & apparebo ante faciem Dei? *Psal. 41.*

Adimplebis me Domine lætitia cum vultu tuo, delectationes in dextera tua vsq; in finem. *Psal. 15.*

Te exquirit facies mea, faciem tuam Domine requiram. *Psal. 26.*

Vnam petij à Domino, hanc requiram, vt inhabitem in domo domini omnibus diebus vitæ meæ.

Gratiarum actionis & laudis.

BEnedic anima mea Domino, & omnia quæ intra me sunt nomini sancto eius. *Psal. 102.*

Misericordias Domini in æternum cantabo *Psal. 88.*

Exaltabo te Deus meus Rex, &

benedicant nomini tuo in sæcula. *Psal. 144.*

Benedictio, & claritas, & gratiarum actio, honor Deo nostro, in sæcula sæculorum. *Apoc. 7.*

Sedenti in throno Deo & Agno honor & gloria.

Vivat IESUS meus & exaltetur DEus salutis meæ.

Benedictus Deus & Pater Domini nostri IESU Christi, qui consolatur nos in omni tribulatione nostra. *2. Cor. 1.*

O SS. Patroni mei magnificate Dominum mecum, & exaltemus nomen eius in idipsum.

Magnus Dominus, & magnitudinis eius non est finis. *Psal. 144.*

Oblationis.

DOmine, quid me vis facere?

O Domine, ego servus tuus & filius ancillæ tuæ. *Psal. 115.*

Tu-

Tuus sum ego Domine, salvum me fac. *Psalm.* 118.

Paratum cor meum Deus, paratum cor meum. *Psal.* 107.

In tentatione vel aliquo periculo.

DOmine vim patior, responde pro me. *Isaie* 38.

Domine salva nos, perimus. *Matth* 14.

Pater salvifica me ex hac hora. *Ioã* 12.

Esto mihi in Deum protectorem & in locum refugij, vt salvum me faciat. *Psal* 30.

Exurge Domine, salvum me fac Deus meus. *Psal.* 3.

Sub vmbra alarum tuarum protege me. *Psalm.* 16.

Adiutor meus esto, ne derelinquas me, neque despicias me Deus salutaris meus.

Cor mundum crea in me Deus, & Spiritum rectum innoua in visceribus meis. *Psalm.* 50.

In afflictione.

ITa Pater, quia sic placitum fuit ante te.

Deo subiecta esto anima mea, quoniam ab ipso patientia mea. *Psal. 61.*

Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus eius in ore meo.

Sicut Domino placuit, ita factum est, sit nomen Domini benedictum. *Iob. 1.*

In ditione tua Domine omnia sunt posita, & non est qui possit resistere voluntati tuæ. *Esther. 13.*

Domine, hic vre, hic seca, vt in æternum parcas. *Augustinus.*

Deus meus & omnia. Nunquid tu mihi non sufficis, vt aliquo extra te bono priuari doleam? *Lessius.*

Nolo Domine sine vulnere, dum te video vulneratum. *S. Bernardus.*

Domine auge dolorem, sed auge patientiam. *Pius. V.*

Plu-

Plura Domine & maiora mala merui, tu pro me quoq; graviora passus es.

IESU mi Crucifixe, [illegible]ua mihi aliquem angulum in cruce tua: Ecce me ad patiendum pro te, amplius & amplius, etiam per æternitatem, si ita vis. *P. Franc. Piccolomini S. I. Generalis VIII.*

In prospero successu.

NOn nobis Domine, sed nomini tuo da gloriam. *Psal. 113.*

Magnificat anima mea Dominum, & exultavit Spiritus meus in Deo salutari meo. *Luca 2*

Dextera Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me. *Psal. 117.*

Domine quid est homo, quod magnificas eum, aut quid appon[i]s erga eum cor tuum? *Huc spectant affectus gratiarum actionis supra positi.*

Dum Comedis.

SAtiabor cum apparuerit gloria tua Domine. *Psal. 16.*

Replebimur in bonis domus tuæ. *Psal.* 64.

Dominus meus IESUS in Cruce sitit, & ego comedam & bibam?

Quàm magna multitudo dulcedinis tuæ Domine, quam abscondisti timentibus te!

Quanti mercenarij abundant in domo Patris mei panibus, & ego hîc fame pereo! surgam & ibo ad Patrem meum. *Lucæ* 15.

Cum decumbis.

QVando requiescam in illâ pulchritudine pacis, in requie opulenta?

In pace in idipsum dormiam & requiescam, quoniam tu Domine singulariter in spe constituisti me, *Psal.* 4.

Indica mihi, quem diligit anima mea, vbi cubes in illo meridie æterno *Cantic.* 1.

Dum ambulas.

DIrige Domine Deus meus in conspectu tuo viam meam. *Ps.* 5.

Vias tuas Domine demonstra mihi, & semitas tuas edoce me. *Psal. 24.*

Erravi sicut ouis quæ perijt, quære servum tuum Domine. *Psal. 118.*

Surgam & circuibo civitatem, quæram quem diligit anima mea. *in Cant.*

Trahe me Domine post te, curram in odorem vnguentorũ tuorũ *in Cant.*

Quando veniam & apparebo ante faciem Dei? *Psal. 41.*

Cum aliquod obiectũ sensu percipis.

DElectasti me Domine in factura tua, & in operib9 manuũ tuarũ exultabo.

Benedicite Domino omnia opera eius in omni loco dominationis eius.

O quàm suavior quàm dulcior, quàm pulchrior es, Deus meus, nunquid enim tibi plus non reservasti?

CAPVT VII.

Praxis visitandi Sanctissimum Sacramentum.

I. PRAXIS.

Induere affectus Sanctorum adorantium Christum.

DOmine IESU Christe Deus & homo, in hoc SS. Sacraméto præsens ego pulvis tuus & cinis, adoro te illo affectu quo te in cunis adorarunt Pastores & Magi. Adoro te illo affectu, quo te adorabat viventem hic in terris, & nunc in Cœlo adorat pretiosissima Parens tua. Adoro te illo affectu, quo te adoravit Centurio, & omnes viatores devote communicantes, quicunq; tibi placuerunt. Adoro te deniq; illis affectibus laudis & adorationis, quibus te adorarunt, adorant, & tota æternitate adorabunt omnes Beati cælites. Horum voce & affectu tibi Deo meo hîc præsenti canto: Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabbaoth. Dignus es Domine accipere honorem & gloriam & benedictionem.

Tibi

Tibi hic vere præsenti Deo & Agno sit honor & gloria ab omnibus in omnibus, super omnia. O si omnium electorum tuorum corda amore tui inflammatissima; si ora in laudem tuam eloquentissima, nunc haberem, omnibus illorum cordibus te amarem, omnibus illorum vocibus te laudarem. Sed quia id præstare non possum, ecce nunc illorum omnes laudis, adorationis, amoris, affectus erga te sive elicitos, sive per totam æternitatem eliciendos approbo, & tibi nunc præsento, ac offero in supplementum meæ tepiditatis. Vos verò omnes Sancti Angeli, vos Sancti Patroni mei, præsertim Tu B. Aloysi, adiuvate meam impotentiam. Magnificate mecum & pro me istum Dominum meum hic præsentem, & exaltemus nomen eius nunc & in æternum. Amen.

II. PRAXIS

Adorare omnia Christi constitutiva.

ADoro te, ô Sapientia Divina, in hoc SS. Sacramento præsens, quæ omnia possibilia & existentia vides, ipsumque Deum comprehendis, & quæ hoc mirabile Sacramentum invenisti. Adoro te hic præsentem, Omnipotentia Divina, apud quam non est impossibile omne verbum, quæ omnia in omnibus operaris, & quæ in hoc Sacramento: tot stupenda miracula efficis. Adoro te hic præsentem, ô immensa Bonitas & Liberalitas Divina, quæ te in hoc Sacramento hominibus tam liberaliter communicas, Adoro te immensitas Divina quæ cum Cœlum & terram impleas, hic tamen in exigua hostia tota lates. Adoro etiam te, ô pretiosissima Anima Salvatoris mei in hoc Sacramento verè ac realiter præsens, cum omnibus poten-tijs,

tijs, habitibus, & actibus tuis. Benedictus sit tuus Intellectus hic præsens, scientia infusa rerum omnium, ac visione Dei clarissimi illustratus. Benedicta sit Memoria tua hic præsens, quæ omnium hominum, ac mei etiam indignissimi nunquam obliviscitur. Benedicta sit Voluntas tua, tot habitibus virtutum supernaturalium ornata. Benedictæ sint omnes Potentiæ tuæ vitales, quæ suis actibus veniam, gratiam & gloriam nobis promeruerunt. Adoro præterea te. & complector toto cordis mei affectu sanctissimum corpus Domini nostri IESU Christi, hic realiter præsens, ex purissimo sanguine Virginis Matris, operâ Spiritus Sancti formatum, pro salute mea olim crucifixum nunc verò dotibus gloriosis ornatum. Amplector Pedes tuos cum Magdalena, pro me in Cruce transfixos. Amplector Ma-

nus

nus vulneratas, in quibus omnia bona nostra Pater posuit. Amplector Caput spinis coronatum. Amplector Cor ad me summa charitate conversum. Amplector omnia singula Vulnera tua, omnes guttas Sanguinis, pretium redemptionis nostræ. O Domine da vt te sub his speciebus Eucharisticis latentem, digne adorem, & laudem, olim verò revelata facie videam in Cœlo, Amen.

III. PRAXIS.

Salutare Christum in suis officijs.

AVe Domine IEsu Christe, in hoc Sacramento Deus abscondite & Saluator. Tu es Rex meus & Dominus meus, ego servus iste tuus debitor, procido coram te, agnosco plurima debita mea, quæ peccando contraxi, patientiam habe in me, & dimitte universa delicta mea.

AVe Pater Misericordissime. En ego

ego ad te venio prodigus filius. dissipavi substantiam tuam, recessi à te in regionem longinquam dissimilitudinis, peccavi in cœlum & coram te. amplectere me ad te redeuntem, qui filium prodigum recepisti.

AVe Magister Sapientissime. En ego coram te negligens discipulus, doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es.

AVe Pastor Vigilantissime. En ego coram te ovis errabunda. Erravi sicut ovis, quæ periit, quære servum tuum.

AVe Medice providentissime, quem Spiritus Domini misit, vt medereris contritis corde. Agnosco infirmitates meas, præsertim N. sana Domine animam meam, quia peccavi tibi.

AVe Dux peregrinationis nostræ. En ego Viator à Patria aberrans, deduc me in semitam mandatorum tuorum:

deduc

deduc me per vias rectas, & ostende mihi Regnum Dei.

AUe omnium donorum & gratiarũ Dispensator. En sto ante te pauper, nudus, miser & miserabilis; omnia tibi dedit Pater in manus. Diues es in omnes, qui inuocant nomen tuum: das omnibus affluenter; da mihi Domine virtutem N. da vsum salutarem huius SS. Sacramenti, & tandem perseverantiam finalem in gratia tua.

CAPVT VIII.

Modus Audiendi Sacrum

DUm prodit ad altare Sacerdos imaginare Filium Dei de arcano Patris sinu, carne nostra amictum prodire ad Sacrificium pro salute nostra Deo Patri offerendum, simul etiam vide pondus peccatorum nostrorum eiusdem humeris impositum, quod incli-

elinatio Sacerdotis sub *Confiteor* significat, vbi confessione spirituali peccatorum Deo facta, petes contritus indulgentiam & absolutionem.

In Gloria in excelsis,

REcordare Nativitatis Christi, eumque natum, ac SSS. Trinitatem pro nativitate Verbi incarnati cum Angelis lauda, glorifica verbis & affectu huius hymni.

In Collectis.

REcole vitam Christi priuatam, in qua toties ipse pro nobis oravit, & in vnione harum orationum offer Deo orationes Sacerdotis.

In Epistola & Evangelio.

EXpende quomodo Christus obeundo Palæstinam prædicaverit Evangelij doctrinam, pro qua age gratias, vtq; eam exequaris, gratiam pete.

In

In Offertorio.

REpræsentatur vltima Cœna, in qua Christus se ipsum sub specie panis & vini obtulit, & hoc Sacramentum instituit: pro quo age gratias.

Deinde vsq; ad Consecrationem.

BReviter percurre Passionem Christi Domini nempe comprehensionem, Flagellationem, Coronationem, Contumelias, eundemq; Regem dolorum, ad compensandas ipsi contumelias, cum Sanctis Angelis lauda in Præfatione, cantando ipsi Sanctus &c. Simul et ampete vt Christum passum imiteris in patientia.

Elevatio Hostiæ & Calicis.

REpræsentat Crucifixionem Domini, quem cum passione & sanguine ipsius effuso, per manus Sacerdotis offeras Deo in protestationem supremi dominij, in gratiarum actionem

nem pro omnibus beneficijs, in satis-factionem pro omnibus peccatis, & ad impetranda varia dona Dei & gratias, tam tibi quàm viuis & defunctis, pro quibus singillatim orabis, sub *Memento*.

Fractio Hostiæ.

SIgnificabit tibi separationem animæ Christi à corpore & descensum ad limbum, vbi pete felicem mortem.

Deinceps vsq; ad Communionem.

IMaginare Christum, de Cruce depositum in vlnis B. Virginis, cuius affectu amplecteris vulnera Saluatoris tui. Deinde per communionem spiritualem, semper ardens ipsius desiderium inuitabis Christum, deponesq; in cor tuum, ceu in sepulchrum, eo tempore, quo Sacerdos communicat; petendo à Christo, vt in te per gratiam suam semper maneat.

Orationes post Communionem.

DEnotã Christi apparitiones post resurrectionem: vbi petes gratiam resurgendi â peccatis, & felicem resurrectionem post mortem tuam.

Dum Sacerdos benedicit.

REcordare Christi in Cœlum ascendentis dum elevatis manibus benedicebat Apostolis Pete & supplex recipe ab eodem benedictionem.

CAPTV IX.

Praxis recitandi Coronam B. Virginis

Oratio prævia.

PAter æterne, da mihi gratiam laudandi Filium tuam. Fili Dei vnigenite, da mihi gratiam laudandi Matrē tuam. Spiritus Sancte Deus, da mihi gratiam laudandi Sponsam tuam. Tu quoq; ô dignissima Virgo & Mater Dei, digna-

dignare me lauare te. Ego hanc Coronam tibi offero per manus Angeli Gabrielis, corde ac ore ipsius, ac totius militantis & triumphantis Ecclesiæ, ad gustum Tuum, & gloriam accidentalem; in gratiarum actionem pro omnibus beneficijs Tuis, ad compensandas omnes negligentias meas, in cultu & amore Tui: pro N.N.N. &c.

PRIMA DECAS.

In honorem Conceptæ & Natæ B. Virginis.

Pater noster, &c.

1 AVe Maria ab æterno, in primo genitam per rerum creaturarum electa. *Gratia plena Dominus tecum, &c.*

2 Promissa & expectata in lege naturæ & scripta

3. Impetrata precibus sterilium parentum.

4. Præservata à peccato originali,

Ave Maria — Gratia plena

5. In instanti Conceptionis Tuæ reddita moraliter impeccabilis,

6. In instanti Tuæ Conceptionis libera à fomite concupiscentiæ,

7. In instanti Tuæ Conceptionis gratia & omnibus virtutibus super omnes alias creaturas ornata,

8. In instanti Conceptionis Tuæ scientijs infusis & vsu rationis perfectò prædita.

9. Nata ad orbis decus & solatiũ.

10. *Ave Maria* insignita nomine MARIæ die 14 à Tuo natali, *Gratia plena, &c.*

Ave MARIA — *Gratia plena Dominus tecum &c.*

IESV Tibi sit Gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

DE-

DECAS SECUNDA.

In honorem pueritiæ & Maternitatis Marianæ.

Pater noster, &c.

1. TRimula in templo præsentata,
2. Trimula votum Virginitatis prima emittens
3. In templo contemplationi vacans, ad 14 annum ætatis,
4. Castissimo Ioseph desponsata,
5. Ab Angelo Gabriele salutata,
6. Filium Dei obumbrante Spiritu Sancto concipiens.
7. Elisabetham visitans & Ioannem sanctificans,
8. Ob angorem sponsi Iosephi solicita.
9. Spatio novem mensium Filiũ Dei in vtero portans.
10. Expectans horam virginei partûs.

AVE MARIA

Gratia plena Dominus tecum &c.

IESV Tibi sit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

DECAS TERTIA

In honorem partûs Mariani.

Pater noster. &c.

1. AVe *Maria* Bethleam profecta, ibiq; locum non habens in diuersorio, *Gratia plena Dominus tecum, &c.*
2. In spelunca Deum hominem sine corruptione & dolore parturiens,
3. Natum ex te Deum hominem adorans, & amplectens.
4. Deum, hominem, panis inuoluens, & reclinans in præsepio,
5. Deum Infantem lactans vbere Cœlo pleno,
6. Natum Messiam Pastoribus exhibens,

AVE MARIA

Gratia plena Dominus tecum, &c.

Circ-

7 Circumciso Deo Filio condo-
leas,
8 Nomen IEsu Filio imponens
9 Tribus Regibus Filium ado-
randum proponens,
10. In templo primogenitum tu-
um Deo offerens,

Ave MARIA … Gratia plena &c.

IESV Tibi sit gloria, &c.
MARIA Mater Gratiæ, &c.

DECAS QVARTA

In honorem Deiparæ servientis Christo usq; ad passionem ipsius.

Pater noster, &c.

1. AVe Maria Fugiens cum Filio in Ægyptum *Gratia plena, &c.*
2. Per septennium cum Filio in Ægyto exulans,
3. Deum hominem in civitate Nazareth educans.
4. Suavissimo contubernio Dei hominis, pluribus annis fruens.

Ave MARIA — *Gratia plena Dominus tecum &c.*

5. In templo amissum duodennem Filium quærens,
6. Post triduum invento filio gaudens.
7. Deum hominem Tibi subditum habens,
8. Primum miraculum in Canæ nuptijs à filio impetrans,
9. Verba Filij concionantis in corde tuo conservans.
10. A Muliere, de turba vocem extollente publicè collaudata.

IESV Tibi sit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

DECAS QVINTA.

In honorem planctus DEIparæ.

Pater noster, &c.

1. AVe Maria, *Filio ad mortem* abeunti valedicens, *Gratia plena, &c.*

2. Com-

2. Comp[illegible] capto, flagellato, spinis coronato,
3. O currens filio cruce baiulanti,
4. Stans iuxta Crucem Filij Crucifixi.
5. Ave Ioanni à Filio è cruce commendata
6. MARIA Ioannem pro Filio acceptans
7. Cernens cum dolore filium morientem,
8. Cernens filio mortuo latus aperiri,
9. Depositum de Cruce filium sinu excipiens,
10. Filium mortuum sepulchro inferens. Gratia plena Dominus tecum &c.

JESV Tibi sit Gloria, &c.

MARIA Mater gratiæ &c.

DECAS SEXTA.

In honorem DEIparæ gaudiorum & gloriæ.

Pater noster, &c.

1. *AVe Maria*, Rediuiui filij prima conspectu & amplexu gaudens.

2. Filium in Cœlos ascendentem intuens.

3. Spiritu Sancto die Pentecostes cum Apostolis repleta.

4. Cum fidelibus in fractione panis Eucharistici perseverās.

5. Apostolos in conversione ad fidem populorum iuvans.

6. [illegible]æ amoris Divini vehementia in complexu Filij & in corona Apostolorum suavissimè expirans.

7. Apostolorum humeris ad tumulum elata.

8. Cum anima & corpore ad Cœlos assumpta,

9. Ad Filij dexteram supra omnes angelos exaltata.

10.

Ave MARIA

Gratia plena Dominus tecum, &c.

15. Cœli terræque Regina declarata;
IESV Tibi sit gloria. &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.
Vernio ultimus.
Pater noster, &c.
Ave Maria Laureola Martyrũ coronata.
Ave Maria Laureola Doctorũ coronata,
Ave Maria Laureola Virginũ coronata.
Credo Magnificat, &c.

Praxis recitandi Corollam 12 stellarum seu virtutum DEiparæ.

℣. Dignare me laudare te, Virgo sacrata.
℟. Da mihi virtutem contra hostes tuos. Pater noster &c.

In honorem DEI Patris amantis B. V. M. ut filiam.

1. AVe Maria charitate Dei ardentissima, gratia plena &c.
2. Ave Maria religione erga DEUM ornatissima.

3. Aue Maria pietatissima.
4. Aue Maria obedientissima.
Pater noster.
In honorem Fily amantis B. V. vt Matrem
5. Ave Maria misericordissima.
6. Ave Maria liberalissima.
7. Ave Maria mansuetissima.
8. Aue Maria patientissima,
Pater noster &c.
In honorem Spiritus S. amantis BB. Virginem vt sponsam.
9. Ave Maria castissima.
10. Ave Maria pauperrima.
11. Aue Maria prudentissima,
12. Ave Maria veracissima,
in fine, *Salve Regina.*

CAPVT X.

Variæ Coronæ per hebdomadam dicendæ.

Die Dominico in honorem SSS. Trinitatis recitetur in Maioribus globulis: *Sanctus Sanctus Sanctus Dominus DEVS Sabaoth plena est omnis terra gloria eius.* In Minoribus verò globulis: *Gloria Patri &c.*

Feria Secunda. In honorem Angeli Custodis in Maioribus globulis dicatur: *SS. Angeli Custodes nostri defendite nos in prælio, vt non pereamus in tremendo iudicio.* In Minoribus autem dicatur: *Angele DEI qui custos es mei, me tibi commissum pietate superna custodi, rege & guberna.*

Feria Tertia. In honorem Beati Stanislai dicatur in Maioribus globulis: *Gloria Patri.* In Minoribus: *Aue Beate Kostka Cælestis horti flosculus, mitis das IESVM fletibus, & Dominum gentibus.*

Feria Quarta. Recitetur in Maioribus globulis: *Pater noster.* In Minoribus verò: Deus *meus & omnia, amo*

te

ti super omnia Vel: DEus *meus sis benedictus in æternum:* Vel: DEus *propitius esto mihi peccatori.*

Feria Quinta: In honorem SS. Sacramenti. In Maioribus globulis *O salutaris hostia.* In Minoribus: *Laudetur SS. Sacramentum.*

Feria Sexta: In honorem passionis Domini In Maioribus globulis *Adoramus te Christe & benedicimus tibi, quia per S. Crucem tuam redemisti mundum;* In Minoribus verò: *Qui passus es pro nobis, IESV Christe miserere nobis.*

Sabbatho. In honorem Beatæ Virginis In Maioribus globulis recitetur: *Ave filia DEI Patris. Ave Mater DEI Filij Ave Sponsa Spiritus sancti.* In Minoribus autem repetatur suprema vox morientis S. Francisci Xaverij illa: *Mater DEI memento mei.* Vel B. Stanislai: *O Maria sis mihi propitia.*

CAPVT XI.

Obseruanda circa Confessionem Sacramentalem.

Ante Confessionem Actus.

1. Confundere ac erubesce cum Publicano nolente oculos ad Cœlum leuare.

DEVS infinitæ Maiestatis, confundor & erubesco ante te, quod tanta fœditate peccatorum, animam meam sanguine Filij Dei emundatam, contaminaverim. Quod contra te Patrem, ego ingratus filius; contra te supremum Principem, ego rebellis servus; contra te Deum meum, ego vilissimus terræ vermiculus insurrexerim. Quod deniq; me tam exosum oculis tuis ac B. Virginis tuæq; curiæ Cœlestis reddiderim. Ah quam inops sum, quam nudus, gratia tua spoliatus, quam dignus sum ab omnibus

bus creaturis contemni & odio habe-ri, propter peccata mea.

2. Admiraberis DEI erga te longanimitatem.

ET quomodo, o Iudex iustissime, omnem contra me non armasti cre-aturam? Quomodo me vivum terra non absorbuit? Cur in me fulmina de Cœlo non ruerunt? Tua hæc clemen-tia effecit, o Pater misericordiarum, qui me tunc etiam cum te peccando oppugnabam, ad vbera tua gestabas, qui me ad hunc insuper pœnitentiam non solum expectasti, sed etiam voca-sti & nunc amplexum & oscula mihi paras filio prodigo.

3. Deprecaberis DEUM effusū.

FRetus ergo misericordia tua qua peccatores recipis, ad te venio è regione longinqua dissimilitudinis pro-digus filius, procido coram te tum-

ser-

servo debitore, prouoluor ad pedes tuos cum Magdalena, & affectu omnium pœnitentium, qui tibi aliquando placuerunt, misericordiam supplex imploro. Peccavi Domine, miserere mei: patientiam habe in me: propitius esto mihi peccatori.

4 Retractatio & Dolor,

DAmno Domine, revoco & detestor omnia peccata mea, ideo quia tibi displicent, simulq; super omnia doleo ex motivis omnium virtutum, quia te aliquando Deum meum offendi. Doleo ex motivo charitatis, quia tibi summum bonum omni amore dignissimum materiam displicentiæ præbui. Doleo ex motivo Spei, quia me à te ô Beatitudo mea averti, & finem vltimum in creatura constitui. Doleo ex motivo Religionis, quia tibi excellentissimæ Maiestati, cultum debitum peccando subtraxi. Doleo ex motivo

Obe-

Obedientiæ, quia tibi supremo Legislatori in obedientem me præbui. Doleo ex motivo Gratitudinis. quia tibi maximo Benefactori, pro tot beneficijs tot offensas ingratus exhibui. Doleo ex motivo Iustitiæ quia Iuri tuo supremo, quod habes in me, contraveni. O vtinam exitus aquarum deducant oculi mei, qui non custodierunt legem tuam! O vtinam nunc omnium pœnitentium lachrymas, contritiones, & amaritudines habeam, quibus defleam peccata mea.

5. Propositum.

AH quando tandem finis turpitudinis meæ! dixi nunc cœpi, statuo firmiter Domine cum auxilio gratiæ tuæ, omnia peccata præsertim N.N. omnesique peccatorum occasiones diligenter vitare. Protestor coram te & curia tua cælesti vniuersa, quod malim mori, & omnia adversa pati, quam-

quàm, te peccato mortali offendere. Demergo igitur animam meam in sanguinem tuum pretiosissimum, tempore Passionis tuæ in ablutionem peccatorum effusum, & per eandem passionem ac mortem tuam, te rogo, ut deleas iniquitatem meam. Amplius lava me Domine ab iniquitate mea, & a peccato meo munda me.

In ipsa Confessione.

Petita à Sacerdote benedictione recita imprimis Confiteor. *Deinde humiliter, distinctè, integre cum circumstantiis necessariis, ac numero peccatorum graviorum, non secus ac reus coram Iudice DEO, enumera peccata tua, hoc ordine, ut primo dicas peccata quæ respiciunt DEUM; deinde illa, quæ proximum concernunt, ac demum quæ te ipsum hoc, vel simili modo:*

Peccata contra DEUM.

Accuso me de omni tepiditate in cul-

cultu & amore Dei Beatissimæ Virginis & Sanctorum Patronorum.

Coronas, examina conscientiæ aliaq; consueta exercitia pietatis, quandoq; negligenter non cum debita attentione & reverentia, ac devotione absolvi, aut omisi ex negligentia.

Missæ sacrum die profesto ex negligentia omisi, aut etiam die festo.

Confabulatus sum in templo contra reverentiam SS. Sacramenti.

Iuravi tempore vel falsò toties.

Inspirationibus Divinis sæpe non obedivi.

Omisi ex negligentia Indulgentias, aliasque occasiones meritorum.

Mentem ad Deum raro erexi, nec memoriam præsentiæ Divinæ habere studui.

Pro beneficijs à Deo acceptis gratias debitas ipsi non agebam.

Angelo Custodi debitam non exhibebam reverentiam.

Non

Non excitabam in me desiderium videndi Deum in cœlo, &c.

Intentionem rectam in meis actionibus non habui.

Contra proximum.

MOribus iracundiæ inhæsi contra proximum.

Locutus sum verba aspera, mordacia, contumeliosa.

Imprecatus sum malum eidem seriò, deliberatè, vel non. Signa impatientiæ alteri ostendi.

Detraxi famæ alterius graviter vel leviter.

Detrahentes non impedivi.

Dehonoravi personam alicuius authoritatis.

Seminavi discordias inter aliquos.

Invidebam alijs laudem vel honorem.

Iniustè accusavi alterum, cum damno ipsius gravi vel levi.

De-

Damnuũ alteri ſe i in bonis fortunæ.
Percuſſi alteru n graviter vel leviter.

Contra ſeipsum.

COgitationibus ſuperbis vanæ gloriæ, vel nimiæ de me præſũptionis inhæſi
Ambivi vanã laudẽ apud homines.
Aliqua dixi ad laudẽ mei pertinẽtia.
Imaginationibus impuris negligenter reſtiti, vel ijs inhæſi, & delectatus ſum deliberate, vel non.
Dedi ijsdem occaſionem & qualẽ,
Colloquia obſcœna cum ſcandalo inſtitui, vel audiui cum delectatione, vel non impedivi toties.
Negligens fui in cuſtodiendo aſpectu aliiſque ſenſibus.
Curioſus fui in videndo, in audiendo, loquendo.
Temperantiam debitam in cibo & potu non ſeruaui.
Tempus otioſè conſumpſi.

In

In fine.

DE his atq; de omnibus totius vitæ meæ peccatis præsertim de omnibus impatientijs & verbis otiosis accuso me, doleo super omnia, ex amore Dei summi Boni propono cum Dei gratia emendationem, peto pœnitentiam & absolutionem.

Post Confessionem

Conferes te illicò ad agendas DEO gratias pro beneficio absolutionis confirmando propositum, & petendo perseverantiam in gratia DEI, quam in hoc Sacramento obtinuisti quod fieri potest hoc vel simili modo.

BEnignissime IESV, revertor ad te cum leproso mundato, & cadens in faciem meam ante pedes tuos, gratias ago quia me à lepra peccatorum sanguine tuo emundasti. Benedicta sit in æternum Bonitas tua quæ me respexit longe errantem, & non proiecit à fa-

à facie sua me canem fœtidum, sed omnia peccata mea post tergum suum proiecit. Quis sum ego Domine, quia dignatus es me rebellem tibi, me tuum contemptorem me vilissimum terræ vermiculum, me fugitivum, tàm benignè trahere ad te, tam misericorditer osculo pacis donare. Tua hoc bonitas fecit ô Pater misericordiarū qui me prodigum filium ad te reducem suscepisti, stola gratiæ induisti, paterno amplexu dignatus es. Misericordias igitur tuas in æternum cantabo, & benedicam te in omni tempore, qui propitiaris iniquitatibus meis, qui sanas omnes infirmitates meas, qui redimis de interitu vitam meam, qui coronas me in misericordia & miserationibus tuis.

Quis verò iam amplius me separabit à te ô bone IESU? an tribulatio? an voluptas? an mors? Nihil horū cum

cum gratia tua mi Deus. Statuo firmiter custodire Iudicia iustitiæ tuæ. Malo mori quàm fœdari, quia mihi bonum est adhærere Tibi, quia tu omni amore dignus es.

Confirma Domine hoc propositum, quod in me operatus es. Adiuva me ô Iesu uirtus mea, firmamentũ meũ, refugiũ & liberator meus. Adesto mihi Divina Mater, peccatorum refugium. Adeste Beati Cœlites, Patroni mei.

Quia verò adhuc tibi Domine ita debitor sum, vt non habeã vnde de meo satisfaciam; idcirco quidquid mihi deest, suppleo ex meritis tuis infinitis, quæ tibi una cum meritis Preciosissimæ Matris tuæ, & omnium tuorum Electorum, offero in satisfactionem pœnæ debitæ pro peccatis meis. Offero simul etiam cum illis meam hanc exilem satisfactionem Sacramentalem, quam nunc amore tui facio, ipse vin-

crux scelerum meorum: tu eam suscipe & salva me.

Hic absolue pœnitentiam, cum sit pars integralis huius Sacramenti ne protracta ad statum peccati mortalis, tibi parum aut nihil prosit.

CAPVT XII.

Praxis sacræ Communionis.

Ante Communionem.

PRæmittenda est duplex præparatio, Remota & Proxima. *Remota* consistit, 1. in puritate cordis, non solùm à sordibus peccati, sed etiam ab affectu inordinato ad aliquam creaturam. Nam vt ait Spiritus Sanctus, anima saturata bonis terrenis, calcat hunc Cœlestem favum Eucharistiæ.

2. Consistit in aliqua mortificatione pridie Communionis facienda quæ mortificatio potissimum afficere debet

linguam, & gustum, quibus immediate percipimus sacram Eucharistiam, ut sic Agnus iste Immaculatus sumatur cum lactucis acerbis & agrestibus

3. Consistit in excitatione feruentis desiderij ad imminentem brevi Communionem *Proxima* vero præparatio complectitur hos affectus.

Actus Fidei.

CRedo firma fide, Domine Iesu Christe propter tuam revelationem, te sub accidentibus Eucharisticis esse vere & realiter præsentem, vna cum Divinitate, anima, corpore, & sanguine tuo pretioso & quidem per conversionem totius substantiæ panis in corpus tuum, & totius substantiæ vini in sanguinem. Illum inquam Deum te præsentem credo, & confiteor in hoc Sacramento, qui ex Patre genitus es, ante omnia secula, eidem consub-

ſtantialis: qui pro ſalute noſtra incarnari naſci, pati, & mori voluiſti, qui deniq; à mortuis redivivus nũc ad dexteram Dei ſedes, Iudex vivorum & mortuorum Tu es ipſe Rex meus & Deus meus. Tu Rex gloriæ Chriſte, Tu Patris ſempiternus es filius. Tu ad liberandum, ſuſcepturus hominem, non horruiſti Virginis uterum. Tu ad dexteram Dei ſedes in gloria Patris, &c.

Actus Gaudij.

GAude & exulta anima mea, ecce Rex tuus venit tibi. En ipſe ſtat poſt parietem & velamen iſtorum accidentium Panis. En pulſat ad cor tuum, vt ipſi aperias. O quanta mea felicitas! Regem cœli & terræ meo ſuſcipiam hoſpitio, illũ complectar, q é caſtis ſuis viſceribus. quem in ulnis ſuis Virgo Mater geſtavit, cuius viſione omnes Beati in cœlo ſatiantur, &c.

Sed

Actus Humilitatis.

SEd vnde hoc mihi, vt Dominus meus veniat ad me? Quis enim ego sũ Domine? & quis tu? Tu candor lucucis æternæ, infinita puritas; ego putredo ego summa fœditas. Tu immensa Maiestas, ego vermis & cinis. Ergo ne parum est tibi semel in stabulo pro me natum esse, quia iterum hodie ad hoc sterquilinium cordis mei intrare desideras? O Domine exi à me, quia homo peccator sum: non est bonum hunc panem filiorum mihi cani putrido dare: non expedit hanc Redemptionis nostræ gemmam pretiosissimam ante porcum proijcere.

Actus Spei.

AT scio Domine, quia etiam catelli edunt de mensis Dominorum suorum; scio quia debiles & claudos ad cœnam tuam invitasti, quia cum pec-

catoribus manducasti, quia filium prodigum ad te reducem vitulo saginato tractasti. Audio etiam ex hoc sacramento illam suavissimam vocē tuam: Venite ad me omnes qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos. Accedo ergo ad te fretus bonitate tua & clementia infinita, cum publicanis & peccatoribus: venio cum filio prodigo: Pater benignissime, fac me hodie, sicut vnum de mercenarijs tuis, qui in domo tua abundant panibus, ego enim fame pereo. Ecce infirmus sum; ad te ergo Medicum venio. Immundus sum ac sitiens; ergo ad te curro, fontem omnis puritatis. Frigidus ac tepidus sum; ergo ad te propero ô ignis, qui semper ardes, & nunquam extingueris, vt amore tuo accendar, & consumar. Tenebrosus sum; ergo ad te festino, vt illuminer à te ô lux mundi, ô Sol Iustitiæ. Viator sum, errans in

via,

via ad patriam: ergo ad te confugio, qui es dux, via, veritas & vita.

Invocatio Sanctorum.

PRetiosissima Mater Dei, vosq; omnes Beati Cœlites invitate quæso hunc Regem vestrum ad tuguriolum cordis mei, præparate illud tanto hospiti, emundate, exornate vestris meritis, virtutibus, affectibus. Ornate illud vestra castitate, ô SS. Virgines; vestra humilitate Confessores; vestra patientia, Martyres vestra charitate Apostoli; vestra fide Patriarchæ & Prophetæ; vestra devotione, Angeli & Archangeli. Tu vero Mater misericordiæ depone ex ulnis tuis virgineis hūc filium tuum, in sinum cordis mei, sicut illū in duro præsepio reclinasti, simulque concede mihi illos actus amoris quibus solebas eum amplecti, stringere, osculari.

Desiderium & Invocatio Christi.

QVis mihi det te ô dulcissime IEsu sugentem vbera Matris meæ, vt amplectar te & deosculer? Pater æterne; qui sic dilexisti mundum, vt ei vnigenitum filium tuum dares, da mihi nunc eundem. Fili vnigenite Dei, qui de sinu Patris ad terram descendisti, descende Domine ad cor meum. Spiritus Sancte, qui Beatam Virginem Mariam dignum habitaculum Filio Dei fecisti, effice in mequoq; hospitium Filio Dei. Desidero te millies mi Iesu, quando venies, me lætum quando facies? Quid mihi est in cœlo. & præter te quid volo in terra? Deus cordis mei & pars mea Deus in æternũ. Quemadmodũ desiderat cervus ad fontes aquarũ, ita desiderat anima mea ad te Deus, Paratũ cor meũ, paratũ cor meũ. Veni Domine & noli tardare, veni dulcedo mea, veni requies mea, salus animæ

mæ meæ, vita mea, Deꝰ meꝰ & omnia.

Post Communionem.

Salutatio Christi & Adoratio.

DEsideratissime hospes animæ meæ, procumbo ad pedes tuos cum Magdalena, teq; supplex saluto in corde meo, &c. *Vide quæ supra dicta sunt cap. 6.*

Affectus Amoris.

JEsu dulcis hospes animæ meæ, te super omnes divitias, honores, voluptates & super omnia bona creata æstimo, & amo purè propter te, & bonitatem tuam infinitam. Æstimo autem & amo te quantum est ex me summè intensivè, summè appretiativè, Seraphicè, Marianè, Theandricè, modis possibilibus mihi, gratissimis tibi, tibi debitis, te dignis. Amplector pedes tuos, pro salute mea clavis transfixos; exosculor manus vulneratas; exosculor latus sacratissimum lancea perfo-

ratum. Amplector & osculor caput spinis coronatum, & omnia ac singula vulnera, quæ pro nostra redemptione pati voluisti. Amplector autem te affectu Beatissimæ Virginis Matris affectu S. Iosephi, B. Aloysij &c. & omnium Electorum tuorum, sive comprehensorum. O quis mihi det illorum corda & affectus, ad te mi Iesu diligendum? Gaudeo quod ab illis a meris perfectè, eorũq; affectus sive iã elicitos, sive tota æternitate eliciendos, tibi nunc offero, vna cum illo affectu, quo te SS. Trinitas amat. Sancti Patroni mei amate in corde meo laudate & magnificate mecum hunc Dominum meum, & exaltemus nomen eius in idipsum.

Gratiarum Actio.

Liberalissime Domine quomodo tam copiosè super me indignissimum effundis beneficia tua? Quid tibi in me

me placuit, quod ab æterno de me cogitasti, meq; charitate perpetua dilexisti, & vt spero ad gloriam æternam prædestinasti? Quid promerui, quod me in tempore ex nihilo creasti, relictis in abysso nihili infinitis creaturis melioribus? Quod me tibi semper rebellem huc vsq; conservas, & in sinu tuo portas? Quid dignum in conspectu tuo egi, quod pro me servo tuo redimendo incarnari, nasci, laborare, pati, ac mori voluisti? quod mihi reliquisti infinita merita tua, doctrinam, exempla, sacramenta? Quod me toties, non lacte ut mater filium, sed corpore & sanguine tuo reficis, & nunc etiam refecisti? Quid deniq; me tot gratijs habitualibus ornasti, tot gratijs actualibus prævenisti & adiuvisti? Agnosco & amplector viscera pietatis tuæ, quibus me diligis, agnosco misericordes oculos, quibus respexisti su-

per super canem mortuum, similem mihi: atq; pro hac tua liberalitate, ac pro omnibus & singulis beneficijs, præsertim pro isto ad me hodierno descensu, tibi gratias ago in vnione omnium affectuum, quibus te laudant Sancti tui in cœlo. Benedic anima mea Domino, & omnia quæ intra me sunt nomini sancto eius. Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus eius in ore meo.

Oblatio Sui.

SEd quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi? Nihil habeo Domine, nisi ista duo æra minuta, corpus & animam: nisi me ipsum, & quidem iam tot titulis tibi debitum. Meipsum, ergo tibi in Sacrificium trado, & offero. Suscipe Domine Intellectum meum, & memoriam, vt de te, propter te cogitem. Suscipe voluntatem, vt id velim quod tu vis, id

id nolim quod tu non vis. Suſcipe Cor meũ vt te ſolũ amer. Suſcipe denique omnes animæ meæ & corporis Potentias ac vires, vt in omnibus ſuis operationibus, adſolam nominis tui gloriam tendant.

Petitio.

DOmine non dimittam te, donec benedixeris mihi. Benedic quæſo ſicut vis, ſcis, & potes cordi meo, vt te diligat. Benedic omnibus animæ meæ facultatibus, ne te unquam offendant. Da mihi veniam peccatorum meorum, da profectum in virtute præſertim N. Da vſum ſalutarem huius ſacramenti, vt in fortitudine cibi huius coram te ambulẽ perfectè, donec perveniam ad te ô Deus meus, vnicum ac ſummum bonum meum.

Ad B. Virginem.

AD te etiam ſupplex accedo Virgo & Ma-

Mater Dei ac Domina mea. Ago tibi gratias, quod hunc Filium Dei Dominum meum, quem ego nunc in sacramento suscepi, in vterum tuum suscepisti, quod ei sanguinem tuum purissimum ad formandum hoc corpus suppeditasti, quod illum pro hoc vsu meo nutrivisti & educasti. Beata viscera tua quæ portaverunt hunc æterni Patris filium & beata vbera, quæ lactaverunt Christum Dominum. Tu iam me illum amplectere. Tu illi canta in corde meo illud tuum Magnificat, quo SS. Trinitatem delectasti. Tu mihi concede illos tuos affectus amoris, quibus eundem sive in vtero, sive in vlnis tuis prosecuta es: ac demum impetra quæso mihi ab illo vel micam donorum & gratiarum, quas ipse tibi pro hospitio rependit.

CA-

CAPVT XIII.

Actus Virtutum Theologicarum & Moralium.

Habentur in Corde *Sancto* Theophili Mariani, *à nobis edito, quò Lectorem remittimus.*

CAPVT XIV.

Praxis Laudandi Deum.

IN qualibet creatura, quam sensu percipis, adora, lauda & ama aliquam perfectionem Dei, in tali creatura relucentem. V. g. in cœlo magnitudinē, in sole claritatem, in flore pulchritudinem: *O quam pulchrior, quam clarior Domine, &c.*

2 DEO age gratias pro creatione, conservatione, cooperatione, gubernatione, omnium & singularum creaturarum. O Domine sis benedi-

ctus

ctus in æternum, qui me cum hoc Sole illuminas, cum hoc igne calefacis, cum hoc flore recreas, &c. Quot stellæ in cœlo, quot guttæ in mari, quot atomi in terra, quot creaturæ in hoc vniverso sunt, fuerunt & erunt, toties te pro omnibus & singulis momentis creationis ipsarum, & conservationis, nec non concursus tui cum ipsis, laudo & glorifico.

3. Omnia bona opera omnium hominum & Angelorum, quæ tibi Domine vnquam placuerunt, vel adhuc placebunt, approbo, & tibi offero ad gustum tuum: è contra quot peccata in hoc vniverso fuerunt, sunt & erunt, toties illa detestor, & retracto, teq; amo super omnia, in recompensationem aliquam pro illis.

4. Facio tale pactum ô Deus tecum: Quoties per hunc diem respirabo, toties in me volo trahere corda, & affe-

ctus

ctus electorum tuorum, atq; illis toties te amare, & laudare, & quidem in proportione geometrica dupla; ita vt sequens affectus sit duplo intensior, quàm fuerit præcedens.

5. Conversus ad quatuor Orbis partes, quater genu flecte, adorando Deum nomine omnium hominum in mundo viventium, præsertim fidelium & peccatorum, dicendo cum Seraphinis: *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus* Deus Vel. *Regi seculorum immortali soli DEO honor & gloria.*

CAPVT XV.

De modo colendi Christum Dominum, & Festa ipsius per Annum celebrandi.

Universaliter ad cultum Christi Domini hæc conducent.

I.

FRequenter illum adorare sive in Eu-

Eucharistia, sive in Cœlo, vbi illum contemplaberis vt Gubernatorem, vt summum Pontificem, vt omnium gratiarum Dispensatorem diceq; dum cœlum aspicis: *Sedenti in throno DEO, & Agno honor & gloria.*

2. Desiderare & procurare, vt gloria & amor Christi promoveatur vbiq; & semper.

3. Procurare vt actiones tuæ sint similes actionibus ipsius.

4. De illis officijs, excellentijs ac meritis, loqui, legere, meditari.

5. Honorare illum in proximis, tanquam Caput in membris.

6. Offerre sæpius ipsius merita, SS. Trinitati, offerre etiam Patri æterno illud Sacrificium quod Christus Dominus perpetuò offert in Cœlo. *Pater respice in faciem Christi tui.*

7. Elicere 33 affectus erga Christum, in honorem 33 annorum ipsius vitæ.

vitæ.

vitæ. Sunt autem hi, vel similes.

Affectus erga D. IESVM.

Qui etiam disponi possunt per decades Coronæ.

1. Adoratio.

IEsu Excellentissime, te adoro cultu latriæ verum Deum ac supremum Dominum meum.

2 *Fides.* IESV Veracissime in te credo, & omnia quæcunque revelasti, firmissime amplector propter te.

3. *Spes.* IEsu Benignissime, in te spero & per merita tua, veniam gratiã & gloriam.

4 *Amor.* IEsu Amabilissime, te super omnia bona creata æstimo ac diligo toto cordis mei affectu.

5 *Gratulatio.* IEsu Perfectissime, cum tota Ecclesia gratulor tibi, & gaudeo de tua Divinitate, de omnibus excellentijs tuis.

6. *Gratitudo.* IEſu Beneficentiſſime, pro tua incarnatione, doctrina, meritis, ſacramentis, & pro gratijs omnibus, ſis benedictus in æternum.

7. *Zelus gloriæ Christi.* IEſu Honorabiliſſime, deſidero, vt ab omnib9 creaturis rationalibus ſuper omnia lauderis & ameris in æternum.

8. *Dolor.* IEſu Digniſſime, doleo ſuper omnia mala, de omnibus peccatis, negligentijs, ac irreverentijs, quibus aliquando à me, & ab omnibus peccantibus offenſus es.

9. *Oblatio ſui.* IEſu Liberaliſſime, totus ſum tuus, ero q; in æternum, ſicut tu totus meus eſſe voluiſti.

10. *Petitio.* IEſu Miſericordiſſime, per vulnera tua eſto mihi IEſus & Salvator nunc & in morte mea.

Hi affectus eum ſemper uſurpari poſſint, ſunt tamen alij, qui magis ſunt accommodati ſingulis feſtis Salvatoris de quibus aliquid dicendum. In

In Adventu Exercitia.

I.

VIsitabis sæpius in vtero Beatissimæ Virginis Christum, tanquam in carcere pro liberatione tui existentem, & in honorem novem mensium, quibus ibi mansit, elicies nouem actus, quales sunt, Fides de Incarnatione Verbi Divini, Adoratio eiusdem Verbi Incarnati, Amor eiusdem, in unione amoris, quo illum in vtero suo amabuit Beatissima Virgo Gratiarum actio pro beneficio Incarnationis, & similes.

2. Quoniam DEVS per incarnationem specialiter manifestavit sua attributa, benedices omnia & singula, hoc modo: Domine sit benedicta ab omnibus super omnia tua Potentia, quàm ostendisti vniendo tam mirabiliter Verbum humanitati. Sit benedicta Sapientia tua, qua invenisti modum tam proportionatum salvandi genus humanum.

num. Sit benedicta Liberalitas tua, qua nobis filium tuum & omnia cum illo donasti sit benedicta Misericordia tua, qua nostras miserias suscepisti. Sit Benedicta Iustitia, tua vt satisfaceres ad æqualitatem pro nostris peccatis, carnem passibilem suscipere voluisti &c.

3 Imitando VERBVM Incarnatũ, in honorem ipsius muti & humiliati, hoc tempore exercebis te potissimũ in refrenandis vitijs linguæ, & in actibus humilitatis. Item ad imitandam vnionem hypostaticam, exercebis te in vnione morali cum DEO, quæ consistit in destructione amoris proprij, qui est velut subsistentia hominis veteris & terreni, & in amore Dei, per quẽ homo vnus cum Deo spiritus efficitur.

4 *Petitiones* hoc tempore istæ possunt esse: *VERBUM Incarnatum de cœlo in terram descendens da vt ego hinc in cœlum tendam, & perveniam. Fili DEI,*

quæ

qui factus es filius hominis, da ut ego fiam Filius DEI

O Sapientia Incarnata, quæ ad me docendum venisti, da vt observem doctrinam tuam.

Tessera hoc tempore frequenter repetenda sit hæc. *Veni Domine & noli tardare.*

In Nativitate Domini.

I.

ALiquoties de die, nunc cum Pastoribus, nunc cum Angelis cantantibus Gloria in excelsis, nunc cum Magis, salutabis & adorabis in stabulo Christum natum, hoc modo: VERBUM Incarnatum, adoro in hoc parvo tuo corpusculo, immensitatem tuam, qua cœlum & terram imples. Adoro in hoc parvo tuo corpusculo, immensitatem tuam, qua cælum & terram imples. Adoro in hac pau-

per-

pertate divitias gloriæ tuæ. Adoro in hac tenella ætate, tuam æternitatem. Adoro in hac muta infantia tuam sapientiam infinitam. Adoro in hac carne mortali tuam immortalitatem. Salue Rex Regum, Rex pacifice, Princeps pacis, veni & impera nobis. Salue ô lux mundi illuminans pastores: illumina quæso tenebras meas. Salve pastor, quærens in hoc stabulo ouem perditam: quære me, quia ouis sum perdita. Salue Magister veritatis, docens ex hac Cathedra præsepij: doce me facere voluntatem tuam.

2. Toto die per immaginationem versaberis in sacro stabulo, in quo natus est Christus. Itaque decumbes prope bovem & asinum, qui Christo præstabat obsequium. Dum te indues, recordaberis fasciarum Christi infantis. Dum comedes, recordaberis lactis virginei, quo Christum

Virgo Mater nutriebat. Audiendo cantum, recordaberis cantûs Angelici in stabulo. Dum examen facies, putabis te cum S. Ioseph verrere stabulum, iuxta illud Davidis: *Scopebam Spiritum meum.*

3 Communio sacra sic fieri potest. Cor tuum est stabulum, in quo Christus nasci debet per gratiam, quã in mundum & bestialibus affectibus plenum! *Primo* ergo te humiliabis coram DEO. *Secundo*. Emundabis cor tuum per contritionem, *Tertio*. Videndo quod non sit locus Christo nato in diversorio, invitabis eum ad cor tuum, pete que à Beatissima Virgine, vt filium suum in corde tuo tanquam in duro praesepio deponat. *Quarto*. Sic introducto Christo per communionem, ad stabulum cordis tui, varia illi obsequia praestabis; itaque adorabis eum cum Pastoribus ac Magis,

offereſque aliquam ſpontaneam in-
commoditatem. quam ſuſcipies in
honorem Chriſti aliquid ſimile in ſua
Nativitate patientis. Complecteris
ipſum affectu Sancti Ioſephi & Bea-
tiſſimæ Virginis, ac velut Bos & Aſinus,
comparatus ſcilicet iumentis inſipien-
tibus eundem amore tuo ferventi ca-
lefacies. Ligabis faſcijs non tam illũ,
quam tuam rebellem voluntatem, fa-
ciendo aliqua ſancta propoſita. Parabis
balneum illi ex lacrymis contritionis,
& compaſſionis erga Salvatorem tu-
um iam in ſua Infantia pro te pati in-
cipientem. Quinto. Obturabis fora-
mina ſenſuum tuorum, interdiu cu-
ſtodiendo oculos, linguam, aures, ne
ventus frigidus tepiditatis incommo-
dum offerat Chriſto, quem in cor tu-
um ſuſcepiſti.

[illegible] huius diei, ad ſingulas horas
pronuncianda hæc erit: VERBVM

CA-

CARO FACTUM EST, & *habitavit in nobis.* Vel: IESU *tibi sit gloria, qui natus es de Virgine.*

In Novo anno.

1.

REvocabis in mentem beneficia, quæ hoc anno à Deo recepisti, & in gratiarum actionem offeres IESUM in circumcisione cruentatum.

2. Cum dolore commemorabis tibi peccata quibus DEUM anno elapso offendisti, & in Sanguine Christi in circumcisione effuso, ablues animam tuam, statuesque firmiter pro anno sequenti melius DEO servire & vitare peccata, præcipuè aliquot graviora in particulari.

3. Pro strena offeres SS. Trinitati IESUM natum & circumcisum, per quem pro strena vicissim petes bene-

dictionem & gratiam sanctè vivendi in anno sequenti.

Tempore Passionis.

1.

NVllum diem omittes quo aliquid de Passione Domini non mediteris, vel legas, ea quæ inferius habentur.

2 Mortificationes hoc tempore crebrius usurpandæ, quales sunt disciplinæ: catenulæ, somnus in lecto duriore, &c, &c. In honorem flagellationis, vinculorum, & crucifixionis Domini.

3. In Actionibus ordinarijs retinebis memoriam Domini patientis, iuxta ea, quæ circa hoc dicta sunt cap 3.

4 Videndo Imaginem Christi patientis vel audiendo aliquod mysterium passionis, excitabis in te affectum gratitudinis, & offeras Cristum patien-

tem

tem pro tuis peccatis, quatenus Christo patienti oppositis E. g. Sudorem Christi pro tua tepiditate in obsequio Divino, flagellationem pro sensualitate, spineam coronam pro ambitione, contemptum Domini, pro superbia, crucifixionem pro impatientia, &c.

5 Curabis pro tua parte compensare ea quæ Dominus pro te patitur. Itaque adorabis Maiestatem eius contemptam amabis Bonitatem infinitam odio habitam, laudabis & glorificabis Sapientiam derisam, Innocentiam contumelis affectam, Sanctitatem inter sceleratos reputatam, dicendo: *Domine quot contemptus, quot contumelias, quot odia pertulisti, tot tibi affero affectus laudis honoris amoris.*

6 Affectu compassionis omnia & singula vulnera Salvatoris salutabis hoc modo: Ave sedes Sapientiæ Caput Salvatoris mei, pro mea superbia coronâ

spinea redemitum: heu me, ego meis cogitationibus superbis, inhonestis, &c. ceu spinis laceravi. Ave Frons sole serenior spinis cruentata in lapso percussa. ignosce quæso verecundiæ meæ. Avete Oculi, ceu sydera, pro me velati, contusi, livore pleni: adoro vos. & damno meam curiositatem, meam vanitatem, &c. Auete Aures, portæ cordis, semper orationem nostram apertæ, in passione contumelijs sauciatæ: utinam aures meæ sint apertæ inspirationibus divinis. Ave Vultus, Angelis desiderabilis, per alapam tuam, per sputa non te avertas à me. Ave dulce Os, pro me felle & siti cruciatum. Ave Collum funibus constrictum, felle imbutum, propter meam intemperantiam. Auete Humeri crucem sustinentes & flagellis cœsi. Avete Manus, vnde bona omnia procedunt, ligatæ
&

& clavis transfixæ, pro nostris rapinis, vindictis aliisque manuum peccatis. Avete Pedes perforati. Ave Latus apertum, porta Domini, per quam Iusti intrant, fenestra humanitatis; intrem & ego per Te ad vitam æternam. Ave deniq; Cor Domini mei dulcissimum, Regia charitatis, refugium miserorum, meis voluptatibus afflictũ, cruciatũ, ac tãto erga nos amore censũ, per hoc ipsum Cor tuum. Te rogo bone IEsu, ne permittas, ut sanguis tuus pretiosus sit pro me frustrà effusus.

Tesera huius temporis. Qui passus es pro nobis, IESV Christe miserere nobis.

In Resurrectione Domini.

1.

SAlutabis Christum Dominum Redivivum, cum Beata Virgine, cum sanctis muneribus, cum Apostolis &c.

2. Credes firma fide, eum resurrexisse verè,

3 Sperabis per mortem eius felicem resurrectionem.

4 Gaudebis de eius resurrectione, & de d ti us gloriosi corporis

5 Pe es à vitijs resurrectionem spiritualem.

Tessera huius temporis hæc erit: *Viuat IESVS redivivus. Credo quod Redemptor meus vivit.*

In Ascensione.

V.

PRostratus ad pedes Christi Domini ascendentis, cum Beata Virgine, & Apostolis, valedices ipsi, & gratias ages pro laboribus spatio 33. annorũ toleratis, ac pro consummato opere nostræ redemptionis.

2. Offeres illi abeunti pro viatico cor tuum, vt illud secum accipiat, & à terra attollat, cœloque affigat. Offeres & aliquas tuas resolutiones ac

pro.

proposita transmittenda per Christum, SS. Trinitati, v. g. Quod DEum nullo peccato mortali offendere velis; quod gloriam eius maiorem propagare cupias &c.

3. Petes humillimè vt elevatis manibus benedicat tibi illâ benedictione, quam dedit SS, Apostolis.

4. Gaudebis de gloriosa eius ascẽsione & exaltatione nominis ipsius, ac de illo amplexu, quo SS. Trinitas Christum suscepit in cœlo.

5. Gratias ages SS. Trinitati pro ista exaltatione triumphali Christi Domini. Gratias item ages Angelis & SS. Patriarchis quod Christum triumphantem ad cœlum deduxerint ibiq; Regem suum adoraverint.

6 Adorabis in cœlo Christum, vt Regem, vt supremum Pontificem, vt Advocatum, & Thesaurarium.

7. Desiderabis cum illo esse, & vivere in æternum.

Tessera huius diei sit hæc; IESU sit gloria, qui visitur in cælum rediit. Sedenti in Throno DEO, & Agno benedictio & gloria.

Die Pentecostes.

Tale exercitium proponit P. M. P. Gaspar Druzbicki Soc. IESU in MSS.

I.

Concipitur æstimatio dignitatis, bonitatis, potentiæ, quam habet Spiritus Sanctus.

2. Dein suum eius præsentiam...

3. Investigo rerum quæ me impediunt, quominus spiritum Sanctum plene capiam, cupientem se mihi per sua dona copiose communicare.

4. Mei abiectio, humiliatio & accu-

hilatio, in eius conspectu.

5. Addi potest gratiarum actio, pro descensu in Apostolos, & pro omnibus illustrationibus ac inspirationibus, mihi à Spiritu Sancto datis.

6. Addi potest dolor de defectibus, quibus restiti Spiritui Sancto, eumque in me contristavi.

7. Invocatio eiusdem ad animam, tanquam ad templum suum; veniat ignis ad frigus, aurum ad lutum, spiritus ad carnem. Ubi adhiberi potest intercessio Beatæ Virginis & Apostolorum recipientium Spiritum Sanctum.

8. Petitio eorum donorum à Spiritu Sancto, quibus hodie replevit Beatam Virginem & Apostolos.

Textus huius diei: *Veni Sancte Spiritus & emitte cœlitus lucis tuæ radium.* Vel. *Cor mundum crea in me DEUS, & spiritum rectum innova in visceribus meis. Ne projicias me à facie tua, & Spiritum*

Sanctum tuum ne auferas à me. Psal. 50.

In Festo Corporis Christi.

Præter ea quæ dicta sunt de Visitatione SS. Sacramenti, quam in hoc festo sæpius repetere par est, ad devotionem, sequentes iuvabunt:

Affectus erga SS. Sacramentum.

I.

CRedo firmâ fide, & confiteor Domine IESU Christe, te in hoc Sacramento esse verum DEUM & hominē, & quidquid Sācta Mater Ecclesia credendum proponit, firmissimè amplector.

2. *Adoro* te, hic præsertim, cultu latriæ, affectu totius Ecclesiæ militantis & triumphantis.

3. *Gaudeo* de omni honore & gloria, quam habes ab Angelis, & fidelibus per totum mundum, in hoc Sacramento.

4. *Doleo* de omnibus hæresibus blasphemijs, sacrilegijs, irreverentijs, quibus ab hæreticis & malis Catholicis in hoc Sacramento offenderis.

5. *Ago tibi gratias* cum tota Ecclesia tua pro instructione, administratione, & usu huius Sacramenti, tàm mihi, quàm alijs concesso.

6. *Desidero*, vt ab omnibus creaturis rationalibus adoreris & glorificeris in hoc Sacramento, & digne suscipiaris &c.

7. Domine totus sum tuus eroque in æternum, sicut totus meus esse voluisti in hoc Sacramento.

8. SS Trinitas respice in faciem Christi tui hic verè præsentis, quem tibi nunc offero, in sacrificium Latreuticum, Eucharisticum, Propitiatorium, Impetratorium.

9. Da mihi quæso gratiam, vt te in hoc Sacramento, prout oportet, co-

lam

lam, & suscipiam, ac omnium in cœlesti convivio da, vt fruar in æternum.

Tessera huius diei ad singulas horas repetenda: Laudetur SS. SACRAMENTVM.

CAPVT XVI.

Breves Meditationes de Passione Domini.

Christus obedivit SS. Matri.

CONsidera anima mea quàm obediens fuerit Christus voluntati Patris æterni, cui vt obediret, voluit etiam Matri suæ ... quam amabilis valedicere, ipsamque relinquere ac affligere properando ad crucem & dolores, ac cruciatus acerbissimos. Tu verò quoties ad DEI inspirationem obsurduisti! quam nimis affixus rebus creatis, quæ te in amore Dei impediunt! Erubesce coram DEO, &

nunc

nunc [illegible] vale omnibus salutis im-
pedimentis, quamvis tibi [illegible],
[illegible] amore Christi, & studio imitan-
di ipsum.

2. Considera, quo dolore quibus lacrymis exceperit hanc valedictionem [illegible] Mater, quæ tantopere Christum, non ut hominem tantum sed etiam ut DEUM diligebat: ex alia parte, vide quam patienter hoc [illegible] non conquerendo, sed potius conformando se divinæ voluntati. Tu verò dum privaris aliquo solatio, dum tibi DEUS aliquam [illegible] immittit, quàm impatiens, quam Dei voluntati repugnas! Dole igitur & [illegible] tuas impatientias. Resigna te Deo ad omnes [illegible]. Compatere [illegible] Mariæ, pete ab illa patientiam in adversis.

Christus Orat in horto.

1.

COnsidera, quâ reverentiâ Christus orat Patrem quâ attentione, quâ devotione. Orat prostratus in terram, orat separatus à discipulis, in loco remoto ab omni strepitu, tempore noctis quieto. Et tamen fuit æqualis Patri, non fuit obnoxius distractionibus in orando. Tu verò quàm irreverenter, quàm distractè, quàm tepidè oras, loquerisque cum DEI maiestate, cum sis pulvis & cinis, ac vilis ranuncula. Erubesce, dole, propone emendationem, pete à Christo donum orandi, & eius orationem offer DEO, pro tuis in orando defectibus.

2. Considera alias virtutes orationis Christi. Fuit enim coniuncta cum Filiali fiducia, cum diceret *Pater si possibile est.* Fuit cum DEI voluntate conformis, cum diceret, *Non mea sed tua voluntas fiat.* Fuit perseverans,

cum

cum tribus horis, ter eandem orationem repetierit. Disce à Christo orante, qualis tua debeat esse oratio. Vide an talis soleat esse. Pete veniam defectuum in orando. Propone Christum orantem imitari, & ad hoc opem ab ipso implora.

Christus tristatur & sanguine sudat.

I.

Vide & imaginare Christum pallentem, tristem tœdio afflictum, quales solent esse agonizantes, & considera quod hæc tristitia fuerit tanta, vt sufficeret ad mortem, prout ipse Dominus dixit: *Tristis est anima mea usque ad mortem.* Tum quære ex Christo: IESU voluptas cordium, quis te adeo afflixit! Respondebit ipse proculdubio, te fuisse causam tristitiæ, illa tua voluptate, illis tuis peccatis,

quæ

quæ tunc Christus in horto videb
& quæ tantopere nunc horrebat,
detestabatur. Quibus expensis, exc
in te summum odium, ac detesta
nem peccati, præsertim illius in qu
sæpius laberis. Pete à Christo m
rente contritionem de peccatis. S
tue aliquod solatium Christo mœre
afferre, Commenda Christo agoniza
tes, tuamque agoniam, & illa tua t
dia extrema, pavorem ac tristitias, co
iunge Christi tædijs, pavori ac t
stitijs.

2. Vide Christum, sanguine suda
tem, vide defluentes guttas sangu
nis primò in vestem, deinde in t
ram. Hæc admiratus, quære causa
huius prodigiosi sudoris; quæ no
est alia, nisi quod Christus pro salu
tua, tantum laboraverit usq; ad sudo
rem sanguineum. Tu vero quàm
parum laboras pro salute tua, qui ha

tenus

genus pro illa ardui superasti? Cui tẽtationi vsque ad sanguinem restitisti? quid heroicum generose fecisti? Confundere. Collige istas guttas sanguinis tanquam gemmas pretiosas, & repone in corde. Suppone terram cordis tui isti pluviæ sanguineæ, & pete à Christo, vt hoc rore pretioso cor tuum aspergat, reddatq; fertile ad producendos flores & fructus virtutum. Denique stature, vsq; ad sudorem, vsq; ad Sanguinem, pro DEO, pro cœlo, pro anima tua generose operari.

Christus Comprehenditur.

2.

COnsidera ex vna parte furorem satellitum, quo in Christum velut in agnum lupi irruerunt, eumq; funibus & catenis ligarunt ad instar prædonis. Ex altera parte vide mansuetudinem Christi, non repugnantis, sed

sed spontè manus offerentis ad vincula. O Samson invictissime, quis te his compedibus ligavit? Nemo alius, ô anima nisi amor tui; aut potius peccata tua; ita enim dicit per Prophetam: *Funes peccatorum circumplexi sunt me gratis.* Ergo tam duro eris corde, vt videns amore tui ligatum DEUM hominem, non permittas te ab eo ligari, non catenâ ferreâ, sed aureâ amoris? Non ut amittas libertatem, & vitam, & ut maiorem acquiras libertatem & vitam æternam. Instat tam diu ad portam cordis tui pulsans DEUS, vt te liget sibi in victimam, sibique adstringat. Dona te aliquando ipsi qui se tibi ad tam dira tormenta donauit. O Domine liga cor meum amore tuo; liga memoriam, ut tui solius recordetur, oculos, ne videant vanitatem; liga manus, ne opereatur iniquitatem; liga linguam

guum, ne quod tibi displicet loquatur; liga pedes, ne ambulent in via Peccatorum; liga me totum vinculis charitatis, vt vivam totus tuus in æternum.

2. Christus tam crudeliter ligatus, ad terram a nefarijs satellitibus prosternitur, eorumq; pedibus conculcatur. Vide anima mea, Dominum gloriæ Regem maiestatis, cui curvatur omne genu, qui sedet super Cherubim, cuius cœlum sedes est, sub pedibus vilissimorum hominum iacentem. O quantum se demisit pro te tanta maiestas! & tu pulvis & cinis, terræ vermiculus, tam studiosè alta petis, omnibus cupis eminere, nulli vis subijci. Erubesce & desie tuam superbiam, disce a Christo conculcato humiliare, disce alijs subijci. Offe Deo istã Christi humilitatẽ, pro tua superbia & pete hãc virtutẽ a Christo pro amore tui conculcato.

Christus ad Annam alapâ caditur.

I.

COnsidera, quomodo Christus ab Anna Pontifice interrogatus de sua doctrina, cum modestè respondisset, suam doctrinam esse publicam, ob hoc modestum responsum, ab uno ministrorum alapam accepit. Expende quam fuerit hæc alapa Christo tantæ dignitatis Personæ, in tot spectantium præsentia, non solum graviter contumeliosa, sed etiam crudelis, cum fuerit inflicta manu armatâ, ita ut Christus in terram prolapsus sit. Cōtemplare ergo faciem Christi lividam, vide signa illius sacrilegæ manus, faciei Christi impressa, & obstupesce tantum scelus Christoq; patienti compatere, sed simul vide tuam impietatem. O quoties & tu faciem Christi percussisti! non volendo audire

eius vocem, qua tibi ad cor loquitur contemnendo ipsius vocationem ad statum meliorem, non æstimando Christi Consilia. Igitur cum dolore pectus tuum percute, osculare Crucifixi imaginem, postulando veniam & emendationem proponendo.

2. Considera patientiam & mansuetudinem Christi: pro tam crudeli & ignominiosa alapa non evocat è cœlo fulmina, non malum imprecatur, non signum ullum impatientiæ ostendit, non prorumpit in verba mordacia sed mansuetissimè respondet: *Si malè locutus sum, testimonium perhibe de malo, si autem benè, quid me cædis?* Admirare hanc patientiam & mansuetudinem; simul te reflecte supra tuam impatientiam, dum vno verbo vna levi confusione provocatus, tam facilè excandescis, nihil nisi minas & vindictam spiras, in tot verba aspe-

ia & maledicta prorumpis. Confundere, disce a Christo mansuetudinem & patientiam, eamque propone, ac pete a Christo mansuetissimo.

Christus apud Caipham.

I

VIde Christum ligatum stare cum omni modestia ante Caipham, Considera quam iniustè ipsa Innocentia & virtus DEI in illo concilio accusatur! quomodo ille, qui est Sanctus Sanctorum, & author vitæ, pronunciatur blasphemus, & Reus mortis iudicatur. Hinc agnosce, quam sint erronea Iudicia humana, quæ Christum condemnarunt, ac proinde quam parui sint æstimanda. Tu verò quam studiosè ea quæris! quantum affligeris, cum iniustè accusaris aut condemnaris. Erubesce, & disce exemplo Christi pati accusationes, calumnias,

& iu-

& Iudicia hominum, atq; ad hæc toleranda efferre, amore Christi iniustè accusati & condemnati, a DEO auxilium petendo.

2. Considera alias iniurias, quas hac nocte passus est Christus in domo Caiphæ. Nam alligatus ad columnam fuit expositus, tanquam meta opprobriorum, furori satellitum, quorum aliqui velarunt faciem eius, alij pugnis & alapis eum cædebant, alij in faciem eius spuebant, alij capillos euellebant. Admirare hoc spectaculum, & compatere ex corde Christo, tanta pro amore tui patienti, simul etiam dole, quod tu quoque velare soleas oculos Christi, quando ita liberè peccas, ac si te peccantem DEUS non videret. Dole, quod in faciem Christi spuas, dum in præsentia illius effutis verba inhonesta, sputis omnibus turpiora. Dole, quod Christo alapam

indignis. cùm alios confundis, & ex amore Domini tui abhinc serio corrige corrigenda.

Christus apud Pilatum.

I.

COnsidera calumnias Christo impositas à Iudæis apud Pilatum, tam enormes. Nam appellatus est malefactor, seditiosus, ambitiosus, læsæ maiestatis reus: & tamen fuit innocens, segregatus à peccatoribus, Sanctus Sanctorum. Ex altera parte considera silentium Christi, cum nec per se nec per alium voluerit refutare calumnias, licet facilè potuerit: & licet faventem sibi iudicem habuerit. Hinc vero reflexione supra te facta, vide an tu quoque in aliquo innocentem Christum nõ es calumniatus, ac non infamaveris: & detestare hoc vitiũ, ac pete a Deo charitatem proximi. Deinde vide quæ silen-

Jeatio toleras calumnias, iniquas accusationes, detractiones & ad illas tolerandas te resolve amore Christi, petendo patientiam.

2 Expende illa verba Christi, cùm interrogatus a Pilato: Ergo *Rex es tu?* Respondit: *Regnum meum non est de hoc mundo.* Quibus verbis docet Christus nos, qui Christum adoramus, non debere inhiare mundanis divitiis, honoribus, voluptatibus, quæ omnia transeunt sicut fumus & umbra sed potius studere congregandis meritis, & divitijs æternis, spectando in omnibus nostris actionibus Regnum cælorum, & gloriam æternam, ad quã creati sumus. Tu verò ô quantum affixus es mundo eiusq; fallacijs, quã rarò ad bona æterna & cœlestia aspiras: & tamen te Christi sequacem esse dicis. Erubesce mendacium istud, & pete a Deo gratiam, vt tibi vilescant om-

omnia transitoria, & chara sint bona, æterna.

Christus apud Herodem.

I.

COonsidera quomodo Christus per plateas vrbis publicas, spectante populi multitudine, cinctus funibus & catenis, ab vno tribunali ad aliud, tanquam Latro ducitur, aut potius trahitur; quomodo a satellitibus nefarijs nunc pugnis, nunc calcibus tunditur, quomodo ab insolentissima plebe, cui tot benficia præstitit, illuditur, luto, lapidibus impetitur, iam latro, iā falsus Propheta, ac deceptor hominum proclamatur. Ex altera parte eleva mentem & considera in Christo illam adorandam Maiestatem, cui serviunt Angeli, quæ rebus omnibus dominatur; illā potentiam, cui nemo resistere potest; & hæc obstupescens

incla-

inclama: Pro me! pro me! vilissimo vermiculo talia DEUS patitur, pro me conculcatur, pro me DEUS ligatus, irrisus! &c. Et hoc sæpius repete, donec cor tuum accendatur; tunc enim prorumpes in affectum compassionis erga Christum talia patientem, & in affectum doloris de tuis peccatis quæ fuerunt causa Christo harum afflictionum. Deinde amore Christi facies propositum vitandi hoc vel illud peccatum item vincendi hunc vel illum respectum humanum, & repugnantiam in obsequio Divino.

2. Considera Christum, qui est Sapientia DEI infinita, ab Herode eiusq; aulicis contemptum & pro stulto habitum, irrisum, atque veste alba indutum, ut ab omnibus pro fatuo haberetur, & ita per plateas reductũ ad Pilatum. O quæ tunc probra, quas irrisiones audivit cum summa patien-

tu ab illa fice nominaum, Innocentissimus Salvator! & tu ab omnibus vis honorari, laudari adorari, cũ id nec ob sapientiã nec ob patientiam merearis. Cõfundere de hac tua ambitione, disce a Christo cõtẽptus, irrisiones ac probra, eius amore pati, hæc enim sunt insignia servorum Christi, quibus, ipse indutus fuit apud Herodem. Pete etiam a Christo vestem albam puritatis, quam ipse nobis hac irrisoria veste comparavit.

Christus redit ad Pilatum.

12.

EXpende Christi ignominiosam cum latrone Barabba comparationem, atq; Barabbæ præ Christo electionem: quod ô quantum dolorem Christo attulit! cùm vidit se adeò contemptum ab illo populo, quem tot beneficiis cumulavit. Sed tu quoque an non

præ,

præfers Barabbam Christo? Quando magis adhæres suggestioni Dæmonis, quam inspirationi Divinæ: quando pluris æstimas mundi voluptatem, divitias, honores, quam Christi gratiā & vitam æternam: quando Christi voluntatem postponis tuæ voluntati, rationem sensui, spiritum carni, æternitatem bonis temporalibus. Deplora ergo istam cœcitatem tuam, deprecare Christum, & ex nunc illum eiusque gratiam æstima super omnia, supra divitias, supra amicos, supra famam, supra voluptates, &c.

2. Considera vociferationem Iudæorum clamantium: Tolle, tolle, crucifige; hos plausus retulit summa Sapientia, summa Sanctitas, summa Beneficentia Christi, & tu tantoperè ambis laudem humanam, & plausus, adeò affligeris, cum illis cares, quibus tamen vndiq; indignus es. Con-

fundere & hinc disce contemnere laudem humanam, & gloriam, a solo DEO quærere, apud quem solum vera est laus, & quidem æterna.

Christus Flagellatur.

I.

EXpende Christi in conspectu tot hominum probrosam nuditatem, ante flagellationem. Quanta ibi fuit Christi verecundia, de qua dicit ad Patrem in Psalmo: *Tu scis confusionem & reverentiam meam!* Quantum verò te amavit! qui amore tui vestibus etiam spoliari voluit, vt te veste gratiæ & virtutum, ac stolâ gloriæ indueret! Propter te eò devenit DEUS, qui cœlum stellis, terram floribus, aves plumis, Angelos glória vestit, vt amore tui factus sit nudus. Tu iam vide, quid te par sit facere, amore huius Domini. An non expedit, vt te spolies

om-

omnibus affectibus inordinatis, omnibus solatiis, omnibus commoditatibus, vt Christum Ducem tuum nudum, miles nudus sequaris.

2. Vide Christum ad columnam atrociter funibus ligari, non reluctantem, non resistentem, sed vltrò manus ligandas offerentem. Admirare hanc Christi obedientiam, eamque imitari stude, vt propter DEUM non satellitibus sed superioribus tuis promptè obedias, & præsertim vt obedias DEO, dum tuam libertatem vult ligare, & te sibi adstringere nexu amoris.

3. Considera diram Christi flagellationem. Dira fuit ex parte temporis quia iuxta aliquos durauit una hora & media. Dira ex parte flagellorum, quæ constabant ex neruis, catenis ferreis, virgis spinosis. Dira ex numero plagarum, quarum numeran-

tur 6666, a planta pedis vſq; ad verticem Chriſti. Dira ex rabie carnificũ, qui partim peccunijs conducti a Iudæis, partim a Dæmone incitati, crudeliſſimè ſæuiebant in Chriſtum, alij alijs ſuccedendo. Deniq; dira fuit ex parte carnis & cõplexionis Chriſti delicatiſſimæ. Vide ergo in carne Chriſti ſulcos, vide ſanguinem defluentem in terram, vide totam carnem laceratam, vide oſſa transparentia: & te ipſum huius lanienæ reum agnoſce. Hæc enim patitur Chriſtus propter tuam libidinem, propter tuas carnis delicias. De his igitur dole, Chriſto compatere, & firmiter propone fugam omnis voluptatis carnalis, & carnis mortificationem. Deniq; in ſanguine Chriſti in hac flagellatione effuſo, animam tuam contaminatam laua, dicendo cum Pſalmiſta; Amplius laua me Domine ab iniquitate

tate mea, & a peccato meo munda me, &c.

Christus spinis coronatur.

1.

EXpende amorem Christi erga te. Non satis fuit ipsi tam copiosum pro te sanguinem effudisse in flagellatione: una adhuc pars corporis, nempe caput, superfuit a vulnere libera: & hanc etiam voluit pro te lacerari spinis. Vide ergo qua rabie milites imponunt Christo coronam spineam, eamq; capiti sacrosancto baculis crudelissimè infigunt. Vide spinas, quarum, plures numerantur quam mille, usq, ad cerebrum pertingentes, iuxta S. Bernardum. Vide sacrum cruorem copiosissime primò in faciem, deinde in corpus ex facie defluentem. Tu verò Christiane, ah quã Christo difformis es! qui caput tuum

coronas cogitationibus lascivis, superbis, ambitiosis, quæ in has spinas conversæ, Christi caput laniarunt. Itane decet sub spinoso capite membrum esse delicatum? Itane Regis ad exemplum tui componeris? Ah depone aliquando amore Christi istas rosas evanidas ex capite tuo, & impone tibi coronam Christi spineam, quæ in auream in cœlo convertatur.

2. Christo sic coronato ad ludibrium traditur in manus arundo, loco sceptri. Vide quid Christo mundus offerat, & quid tibi et ā offerre possit. Nil nisi arundineum, nisi bona vacua, inania, fragilia. O quantum hoc dono tibi illudit!! Cur ergo potius non amas aureū Christi sceptrū, Regni cœlestis insigne? Cur tibi illudi permittis? Redi aliquando ad mentem, & solida præfer caducis, temporalia æternis.

3. Vi-

3. Vide quomodo Christo illudũt milites, vno genu flectunt ante ipsum, & manu caput feriunt ac vulnerant. Regem appellant, sed regem dolorum faciunt: Regem adorant, sed arundine donatum. O quoties & tu ita Christo illudis, cùm eum adoras orando, sed contemnis malè-operando, cum ipsum uno genu adoras; altero Diabolum: cum ipsi offers illa arundinea & fragilia proposita, illam arundineã omni spiritu vacuam pietatem. Erubesce hanc impietatem, & statue, Christum solidâ virtute adorare; hasque illusiones compensa, dicendo cum Psalte: *Tu es ipse rex meus & DEVS meus, ô Domine ego servus tuus & filius ancillæ tuæ.*

Christus damnatur ad crucem eamque baiulat.

1.

CONsidera pusillanimitatem Pilati, la

Is enim agnovit Innocentiam Christi, dicendo: *Ego nullam in eo causam mortis invenio*: & tamen propter respectus humanos, propter gratiam conservandam apud Cæsarem, propter vitanda odia Iudæorum; Christum iniustissimè damnavit ad Crucem. O Respectus humani infelices, an unum ad hoc impulistis vt Christum eiusq; imitationem, ut vocationem respueret, ut virtutem desereret, ut damnaret Christi consilia & præcepta? Ego ipse, an talis non sum? Nolo deinceps esse ô Domine, da mihi generosũ animũ omnes respectus humanos cõtẽnẽdi, tibiq; magis adhærẽ ti, & virtuti, quã amicis, quã mũdo, quã carni, omnibusque alijs, me à te avocantibus.

21. Vide Christum damnatum ad mortem, cruce onustum per vias publicas procedere, atque montem Calvariæ conscendere, vide quàm sæpe

iam

iam sanguine exhausto debilitatus, sub pondere crucis labitur, nec ullus adest qui illum in cruce ferenda iuvare velit. A te igitur hoc solatium petit, illis Evangelij verbis: *Qui vult venire post me, tollat crucem suam, & sequatur me.* Non vult, vt tantam, tamque gravem crucem feras, quantam ipse tulit, sed tantum vult, vt feras crucem tuam, id est crucem parvam, crucem tuis viribus accomodatam, crucem tuis peccatis debitam. Cur ego renuis? Cur te excusas? Cur humeros cruci Christi non submittis? Resolve te aliquando generosè & offer Christo ad portandam cum illo crucem, & disce, non esse aliam ad cœlum viam, nisi hanc, quâ Christus iuit, crucem ferens.

Christus Crucifigitur.

I

CONsidera, Christo ante Crucifixionem

nem in monte Calvario, cum iam vix spiraret præ debilitate, oblatum esse vinum felle mistum. Quanta ista crudelitas fuit! Quam acerbum Christo tormentum! Quanta porrò Christi erga nos Charitas, qui amore nostri, nullum sensum suum, etiam gustum, voluit esse à dolore immunem. Et tu an Christo vinum felle mistum non propinas! Cum illi offers illas deuotiones tepidas, illa bona opera tot imperfectionibus mista, cum in potu temperantiam debitam non obseruas. Dole de istis defectibus, atque hic & nunc offer aliquem actum heroicum, maximæ alicuius tuæ repugnantiæ victorem, quo gustum Christi felle exasperatum recrees.

2. Vide Christum vestibus ad carnem concreto sanguine adhærentibus, non minus ignominiosè, quam crudeliter nudatum, ac plane excortica-

tum,

tum; prosterni in trabem crucis. Vide cum quanta charitate extendit manus & pedes, ut cruci affigantur. Vide quo furore carnificum, membra sacrosancta extendantur & clavis perforentur. Vide quomodo se Christus offert in hoc altari pro peccatis tuis, in sacrificium DEO Patri. Hinc verò disce amore Christi, te spoliare commoditatibus in vestitu, in lecto, & alijs, ut nudus, nudo Christo Crucifixo te adstringas. Disce crucifigere carnem tuam; manus, ne quid mali operentur; pedes ne per viam iniquitatis ad occasionem peccati ambulent, ac denique totum corpus tuum, ut dicere possis cum Apostolo, *Christi confixus sum cruci.* Itaque ad hoc te Christo Crucifixo prompte offer, dicendo: ô JESU pro me Crucifixe volo tecum crucifigi, ut tecum vivam in æternum.

5. Vide inauditum spectaculum, pendentem in cruce, medium inter latrones qui in throno gloriæ est medius inter Personas Divinas, nudum, lividum undique cruentatum. Vide rivos sanguinis è manibus & pedibus, ac toto corpore in terram defluentes. Considerat totum corpus, caput, oculos, faciem, manus, latus, & vide an aliqua pars à planta pedis vsque ad verticem vacet dolore. Vide an aliquod solatium habeat à Patre à Matre, ab amicis. Et hæc considerans, compatere ei toto cordis affectu, osculare omnia & singula vulnera ipsius, suppone cor tuum immundum & sterile, sanguini ex vulneribus mananti. Offer hoc sacrificium cruentum Patri pro peccatis tuis. Pete à Christo, vt tanti cruciatus pro te non sint frustra suscepti.

Chri-

Christus moritur.

I.

EXpende quod Christus moribundus, Ioanni propter eius castitatem eximiam, Beatam Virginem pro matre testimento legavit illis verbis: *Ecce Mater tua.* Tu quoque accede ad crucem tanquam ad lectulum Patris tui morientis, & valedicendo ipsi cum lacrymis, pete ab eo supremam benedictionem. Pete etiam vt aliquid tibi testamento relinquat. Et si amator castitatis es audies ab ipso tibi tradi B. Virginem pro Matre tua, atque de illa ad te dici: *Ecce Mater tua.* Vide ergo, ut affectu Ioannis illam deinceps ames illique servias.

Expende suprema illa verba Christi morientis. *Pater in manus tuas commendo spiritum meum.* Merito hoc dixit Christus, non enim habuit

diui-

divitias non honores, ipſum corpus iam per tot vulnera penè amiſerat. Solus reſtabat ſpiritus; hunc ergo in manus Patris æterni reponit, quia dignus fuit cōplexu Patris, utpote ſpiritus puriſſimus, ſanctiſſimus, Patri obediētiſſimus eiusq; amātiſſimus. Tu verò in illo extremo mortis agone, poterisne meritò ſpiritū tuum in manus DEI reddere. Vide qualis ſit tuus ſpiritus, vide cui ſervias; an DEO, an mundo, an carni; ab illo enim in fine vitæ præmium ſperare debebis, cui tota vita ſervies.

2. Chriſtus inclinatō capite tradit ſpiritum. Inclinat caput, in ſignum obedientiæ, ex qua moriebatur. Inclinat caput, ut tibi ſuum ſpiritum inſpiret. Inclinat caput, ut tibi [illegible] ſupremū oſculum benigniſſimus Pater filio prodigo. Et ſi tandem paulatim deficientibus viribus color vultus mu-

tatur, oculi clauduntur, ac denique DEIS Homo moritur. Moritur Dominus tuus, Pater tuus, Magister tuus, Pastor tuus &c. &c. Et adhuc lacrymas continens, petris scissis durius cor meum? Elique ce tandem aliquando in lacrymas, & defle tua peccata, quæ fuerunt causa mortis Filio DEI. Age gratias pro tàm copiosa redemptione tui, & per mortem crudelissimam Christi, pete felicem mortem tuam, vt in manibus Christi, in præsentia DEI Matris moriaris, cum Christo in æternum victurus.

CAPVT XVII.

De modis colendi Deiparam Virginem, præsertim in Festis Ipsius.

Centum Exercitia Pietatis proponit erga DEI Matrem Paradisus Hagiophili, *toti-*

totidemque aliarum Marianum. Nos aliqua quæ magis usui esse possunt, afferemus.

Exercitium I.

HAbere in promptu, & frequenter per diem usurpare aspirationes iaculatorias ad DEI Matrem, quales potest esse hæc S. Francisci Xaverij: *Mater DEI memento mei, Domina ostulare.* Vel hæc B. Stanislai: *O MARIA sis mihi Propitia.* Vel hæc: *Mater DEI monstra te esse Matrem.* Hanc aspirationem consuetam Patri Gabrieli varia in suis angustijs repetere oblito adstitit B. Virgo, dixitque: *Es tu mei iam oblitus?* Talis etiam hæc est aspiratio: *Mater amabilis amo te.* Et: *Vivat MARIA, o MARIA quando te videbo!*

Exercitium II.

SIngulis diebus se devovere B. Virginis

gini in si un & mancipium, repetendo, illam formulam Co g ega ioni consuetam, *Sancta MARIA Mater DEi &c.*

Ita Marinus, frater B. Petri Damiani, supplex curam ara DE Matris, cingu um suo collo pro fune inecit, & it non solum loco serui, sed etiam ut mancipium eidem dedicavit, quod ut re ipsa profiteretur, illo ipso loco se ipsum loco mancip j diuerberavit & loco tributi argenteum numerum ad corna altaris DEI PARæ depsuit Al j deligunt & acceptant B. Virginem pro sua sponsa, exemplo S. Edmundi Archiepiscopi Cantuariensis, qui adhuc Philosophiæ studens, votum Virginitatis emisit ante imaginem DEi Matris, eiusq; digito pro arrha suæ fidei, annulum aureum inseruit, cui insculpium erat, *Ave MARIA.* Similiter desponsauit sibi B. virginem

ginem Pater Brunus a Sancta Cruce S. I. cui DEIPARA annulum in digitum inservit.

Exercitium III.

HAbere consuetas orationes ad B. Virginem; quas Ipsi singulis diebus ceu vectigal constanter persolvas. Pater Bernardinus Realinus Soc. IESU, recitabat quotidie Rosaria 12. Pater Balthasar Morel 20. Ioannes de la Febure 30. S. Ludovicus Galliarum Rex, Sanctus Carolus Borromæus, Sanctus Vincentius Ferrariensis, recitabant quotidie maius B. Virginis Officium, compositum à Petro Damiano Cardinali, ante annos 603. Alij cum Alphonso Rodriquez quotidie recitant Officium de Immaculata Conceptione, quod B Virgini plurimùm placere, multis exemplis comprobatum est. Alij recitant Canticum B. Virginis cum 4. Psalmis, ex quorum literis initiali;

tialibus componitur sacrosanctum nomen MARIA, vti faciebat Pater Ioannes à Campis S. I. Alij Litanias Lauretanas, quæ habent annexas Indulgentias 200, annorum, & iuvant pro felici morte impetranda.

Exercitium IV.

DEfendere honorem B. Virginis, & cultum ipsius promouere. Ita Angelicus adolescens Ioannes Berchmans Soc. IESU votum edidit, defendendi Immaculatam B. Virginis Conceptionem, nisi aliter Ecclesia definiret, quod votum suo sanguine subscripsit, Ita Carolus S. Brigittæ filius, obtabat æterna potius supplicia pati, quã permittere vt culpà suâ quidquam gloriæ Marianæ decederet, ob quem affectum meruit in Iudicio Particulari à B. Virgine defendi, & Dæmonum faucibus eripi. Ita Reges ac Principes pro honore DEIPARÆ in-

gentes, facere sumptus. Iacobus I. Aragoniæ Rex vltra duo millia sacrarum ædium, nomini Eius dedicavit. Pulcheria Imperatrix aram ipsi, ex auro elaboratam consecravit, gemmis vndique distinctam.

Ioannes I. Lusitaniæ Rex templum propè Vlissiponam extruxit, ubi tantum argenti dono reliquit, quod quater centena nummum aureorum millia excederet.

Exercitium V.

LAudes B. Virginis sive voce, sive scripto celebrare.

Ita Sanctus Casimirus Poloniæ Princeps, laudes ipsius cecinit. Ioannes Barchmans voto se obstrinxit, primum, quem editurus esset librum, fore Apologiam Immaculatæ Conceptionis. Pater Iosephus Anchera Soci IESU apud Barbaros obiens 28 6. disticha de B. Virgine, sola memoria pro

pro charta & calamo usus, composuit. Alij Alphabetum Elogiorum B. Virginis conficiunt, & sæpius recolunt, vti fecit Pater Alvarus Arias Soc. IESU. Alij de ipsius Excellentijs ex condicto colloquuntur crebrius, quod ipsum præscribit Lex I. Congregationis his verbis: *Sæpius inter se agentes, mutuò se ad eius amorem & cultum studeant impellere, & ardentem quandam cupiditatem Sanctissimi nominis eius extollendi.*

Exercitium VI.

LEgere vel meditari de Excellentijs, Virtutibus, Beneficijs DEIPARÆ, præsertim diebus Sabbathi & in festis ipsius. Ita Pater Franciscus Suarez nostrorum Theologorũ Princeps, singulis festis B. Virginis in meditatione circa eius Virtutes duas horas insumebat. Hoc nimirum est, ex memoria propria & intellectu, facere sa-

cellum B. Virginis, imaginibus ipsius ornatissimum, ut nullæ aliæ prophanæ locum habeant.

Exercitium VII.

ANte Actiones benedictionem, à DEI Matre petere.

Ita Beatus Stanislaus Kostka, Romæ in Tyrocinio Societatis degens, manè & vesperè, se versus templum S. Mariæ Maioris obvertebat, & flexo vtroque genu, ab Ea precabatur benedictionem, oblato illi invicem suo corde.

Ita etiam S. Catharina Suetica, ad initium cuiuslibet actionis præmittebat *Ave MARIA*. Et Pater Gonsalvus Gomez Soc: IESU priusquam loqueretur, nomine MARIÆ decies prolato, linguam suam consecrabat.

Exercitium VIII.

AMore Beatissimæ Virginis vincere ten-

tentationes, & heroica opera exercere. Ita quidam infamis lasciviæ consuetudine liberatus est, cum se ex consilio Sancti Bernardi, primo per triduum amore SS. Trinitatis, deinde per aliud triduum amore Beatissimæ Virginis à flagitio continuisset.

Ita plurimi amore DEIPARæ, usum, gustum, linguam, mortificant, vimque sibi faciunt, vt rapiant Regnum DEI.

Exercitium IX.

Virtutes B. Virginis imitari.

Hoc genus colendi B. Virginem est præstantissimum, illique gratissimum & præscribitur in prima lege Congregationis, his verbis: *Vitæ morumque integritate, virtutum illius præstantissimarum exempla imitari conentur.* Nam ut ait S. Ambrosius lib. 2. *de Virg. Quicunque sibi MARIÆ optat præmium, imitetur exemplum.*

Præcipua verò cultorum DEIPARÆ cura esse debet, imitari ipsius Angelicam mentis & corporis puritatem, quâ virtute nihil est ipsi gratius, cum eam ipsa fundaverit in mundo, quæ prima Votum Virginitatis emisit. Ita B. Aloysius, ita Alexander Bertius adhuc nouennes, voto se Virginitatis obstrinxerunt.

Exercitium X.

VArias mortificationes assumere in honorem DEI Matris, præsertim diebus Sabbathi, & in peruigiliijs festorum Ipsius.

Ita se tanquam servum inutilem flagellis cædebat quotidie Pater Franciscus Suarez Soc: IESU; bis quotidie Pater Hieronymus de Mercado; ter Pater Ioannes Sebastianus; quater Pater Sertorius Caputus; ter quaterue Pater Augustinus Espinola infligens sibi quot vicibus duo imo & quin-

quinque ictuum millia; duodecies intra vnum diem & noctem Pater Gaſpâr Druzbicki. Alij in honorem pretioſiſſimæ Parentis arcta inſtituunt ieiunia, quorum Franciſcus Cardinalis Toletus, etiam in in ultima ætate, Quadrageſimam Marianam celebrabat ante eius aſſumptionem. Alij cilicio ſe amore illius affligunt, e quorum numero Pater Ioannes Neronus quotidie perannos 40. Alii cum S. Franciſco Xaverio in pervigilio eiuſdem ſomno ſe fraudant. Alij abiecta & humilia opera, in honorem humilitatis Marianæ exercent, uti exercebat Pater Martinus Alberto ſeptuagenarius, cui Sabbatho domûs ſordes colligenti, B. Virgo blandè faciem mulcens dixit: *Martine, ſcis ſordes domûs colligere: Fili mi, valde mihi hoc placet.*

Exercitium XI.

HAbere in conclavi imaginem B.

Virginis, eamque sæpè venerari. Ita Pater Ignatius Plancus S. I. nunquam è cubiculo prodibat, nisi petita benedictione à DEIPARA, coram Eius imagine. Alij oculos in imaginem Eiusdem defigunt, ad imitationem S. Alexij, de gentis sub porticu Edeseni templi. Alij Eandem in obuijs ipsius imaginibus salutant, vicissimq; ab Ea salutantur, cum Sancto Bernardo, & cum Patre Ioanne Castillo S. I, qui imaginem B. Virginis osculatus, osculum vicissim accepit ex imagine. Alij imaginem Eiusdem secum propè cor circumferunt cum S. Patre nostro Ignatio.

Exercitium XII.

NOmini Sacro Mariæ reverentiam exhibere. Ita P. Franciscus Binantius ex ordine Minimorum nomen IESUS & MARIÆ scriptorio cultello pectori insculpsit: sed hoc admirandum

dum potius, quam imitandum: satis est digito id tacere. Alij sæpe hoc nomen pronunciant, qualis fuit illa Fœmina Iaponica circa annum 1621 quæ ad fidem conversa Angelo custode excitante per diem 40000. vicibus nomen IESU & MARIÆ pronunciabat, sicut olim Dæmone eam noctu excitante, pronunciare nomen solebat Amidæ Iaponum DEI.

Alij nihil negant quidquid nomine MARIÆ petitur. Alij caput inclinant, aut genu flectunt audito hoc nomine Sacro sancto. Alij initium scribendi ab hoc nomine sumunt, ut ei laborem suum inscribant. Omissis brevitatis studio alijs Exercitijs Pietatis erga B. Virginem, subjicimus pios affectus erga Eandem.

Affectus erga B. Virginem.

Qui disponi possunt per Diales Choreæ.

I.

ADoratio Eminentissima DEI Mater & Virgo, adoro Te cultu Hyperduliæ cum tota Ecclesia, tanquã Matrem DEI & Dominam Mundi.

2. *Laus* Gloriosissima DEI Mater, Te laudo, & glorifico, & post DEUM ab omnibus laudari & glorificari desidero.

3. *Gratulatio* Gaudeo cum tota Ecclesia, & gratulor Tibi de omnibus donis naturæ gratiæ & gloriæ super omnes Sanctos Tibi à DEO collatis.

4. *Gratiarũ actio* Beneficentissima Mater DEI, ago Tibi gratias, pro omnibus obsequijs & affectibus Christo Domino exhibitis & pro omnibus beneficijs toti Ecclesiæ impetratis.

5. *Amor* Pretiosissima Mater DEI, Te summè post DEUM æstimo, & amo propter Dignitatem Tuam.

6. *Obla-*

6. *Oblatio sui.* Dignissima DEI Mater, agnosco te & recipio in Matrem & Dominam meam, meque Tibi in filium & mancipium perpetuum offero.

7. *Fiducia.* Potentissima DEI Mater, in Tua intercessione spem meam maximam post Christum de bonis temporalibus & æternis repono.

8. *Petitio.* Benignissima Mater DEI, monstra Te mihi esse Matrem in vita & in morte mea.

Vltra hos affectus in festis B. Virginis, alij eliciendi sunt accomodati festo, quod celebratur. Itaque.

In Festo Conceptionis & Nativitatis B. Virginis.

1.

SAlutabis cum SS. Angelis Reginam mundi, prodeuntem in hunc mundum.

2. Profiteberis te firmiter assentiri, quod B. Virgo sit concepta sine labe, quàmdiu Ecclesia contrarium non definiverit, quod utique non speratur futurum.

3. Gratulaberis ipsi de Immaculata Conceptione, de confirmatione in gratia, de usu perfecto rationis, alijsque gratijs, quibus in instanti suæ Conceptionis fuit supra omnes Sanctos à DEO cumulata.

4. Pro ijsdem favoribus erga B. Virginem gratias ages SS. Trinitati, simul gratulando ipsi de illo gustu & complacentia, quam habuit de hoc singulari opere suo, in eo instanti, quo illud creavit.

5. Adorabis in B. Virgine concepta & nata, relucentem DEI Puritatem, Sanctitatem, Sapientiam, Misericordiam, &c.

6. Offeres tanquam subditus huic Re-

Reginæ supremæ in mundum ingredienti, aliquod vectigal, V. G. aliquod firmum propositum.

7. Per immaculatam eiusdem Conceptionem & confirmationem in gratia petes puritatem, vtque DEVM grauiter nunquam offendas.

Tessera huius diei erit: *Vivat Maria immaculatè concepta.*

In Annuntiatione.

1.

ADorarabis B. Virginem tanquam vivum tunc tabernaculum Filij DEI incarnati.

2. Gratulaberis ei de summa inter creaturas dignitate Maternitatis Filij DEI.

3. Cum tota Ecclesia ages gratias, quod Filium DEI in uterum suum susceperit, quod eidem sanguinem suum purissimum adformandum cor-

corpus præbuerit, & pro omnibus obsequiis & affectibus, quibus Verbum Incarnatum in suo vtero prosecuta est nouem mensium spatio.

4. In honorem istorum 9. mensium, recitabis nouies salutationem Angelicam, assumendo alium Chorum Angelorum, ad singulas salutationes, & ab eis petendo, vt pro te laudent Matrem DEI, ac in ea Verbum Incarnatum: Ita faciebat Angelicæ virtutis adolescens Ioannes Berchmans Soc: IESU.

5. *Petes*, per Maternitatem ipsius, vt tibi monstret se esse Matrem.

Deinde per diem frequenter dices: *Beata viscera Mariæ Virginis, quæ portaverunt æterni Patris filium. Beata Mater munere, cuius supernus artifex mundum pugillo continens, ventris sub arca clausus est.*

In

In Purificatione.

1

GRatias ages Beatæ Virgini, & simul gratulaberis, quod prima Filium DEI in manibus suis SS. Trinitati, in sacrificium hodie obtulerit, eique tantum gustum & complacentiam dederit.

2. Egenti B. Virgini offeres pro turture gemitus tuos pro peccatis, pro columba, candorem & simplicitatem.

3. *Petes* à B. Virgine, vt sicut hodie præsentat DEO Filium suum, ita te etiam præsentare dignetur SS. Trinitati. Deinde sicut deposuit Dominum IESUM in vlnis *Simeonis*, ita etiam eundem in corde tuo reponat & custodias.

In Planctu B. Virginis.

1.

COmpatieris omnibus doloribus & afflictionibus B. Virginis

2. Ages gratias pro affectibus & obsequiis, quæ Christo patienti & mortuo exhibuit.

3. Ad solatium ipsi dandum, diuides ipsius dolorem tecum, subeundo voluntariè afflictiones & dolores siue animi siue corporis.

4. *Petes* ab ipsa per dolores, quos in passione Filij sui sustinuit; vt tibi morienti assistat, sicut adstitit morienti in Cruce Filio suo.

In Assumptione.

1.

SVpplex valedices discedenti in Cœlum B. Virgini, & petes ab illa cum Apostolis maternam benedictionem.

2. Gratias ages ipsi quod viuendo in hoc mundo, tot exempla virtutum Ecclesiæ reliquerit.

3. Gratulaberis illi, quod illius animam è corpore exeuntem Christus complexus fuerit, super Angelos exaltarit & coronaverit. Gratulaberis item ipsi de gloria corporis, & de laureolis.

4. Recognosces illam sic coranatam, Reginam cœli & terræ, & cum singulis seorsim sanctorum ordinibus illam adorabis.

5. *Petes* ut in cœlo sit tua apud Deũ advocata in omnibus tuis indigentiis.

Tessera huius diei. *Vivat Regina cœlorum. Vivat Domina Angelorum.*

CAPVT XVIII.

Praxis colendi Sanctos Patronos.

PRAXIS PRIMA.

Diem

Diem S. Patroni devotè transigere.

IMprimis præmissa lectione, vel meditatione vitæ Sancti Patroni, eliges aliquam virtutem ex vita ipsius, Sancto familiarem, in cuius virtutis actibus, aliquoties te per diem exercebis, in honorem eiusdem Sancti. Unde mane assignabis tibi occasionem, numerum, & modum exercendi tales actus, & in examine a te exiges huius rationem. Deinde quamcunq; actionem honestam facies, non aliter facies, nisi affectu Sancti Patroni similem actionem exercentis, & in unione similium actionum ipsius. Itaq; die S. Ignatii, communicabis in unione communionum S. Ignatii, actum amoris DEI elicies, affectu S. Ignatii, & sic de similibus.

Postremo sæpius de die inuocabis

S.

5. Patronum per breves ad illum aspirationes, V. G Patroni *assumite me ad vos Estote custodes cordis mei, nunc & in hora mortis meæ. Benedicti vos à Domino, qui fecit cœlum & terram.*

PRAXIS SECUNDA.

Varios affectus elicere erga Sanctum Patronum per modum Coronæ.

I.

SAncte Casimire, adoro te cultu duliæ, tanquam amicum & Filium DEI adoptivum.

2. Gaudeo de omnibus donis naturæ gratiæ & gloriæ, quibus à DEO ornatus es, & præsertim de Angelica tua puritate:

3. Confundor & erubesco, quod vitiis meis sim adeò dissimilis, & præsertim tuæ puritati.

4. Ago tibi gratias pro omnibus affe-

affectibus & obsequiis erga DEUM, & MARIAM, & pro tutela, quam hactenus mihi indigno præstitisti.

5. Recipio te in Patronum & Advocatum meum, ac me tibi trado in servum & clientem, in vita & in morte.

6. Per amorem IESU, & MARIÆ, te rogo, sis protector meus in vita & in morte, & impetra mihi à DEO tuam puritatem.

PRAXIS TERTIA.

Affectus ad DEVM circa Sanctos Patronos.

1.

ADorabo Divinas perfectiones specialiter relucentes in Sanctis. V.G. puritatem in Angelis, sapientiam in Doctoribus, sanctitatem in Confessoribus, &c.

2. Gau-

2. Gaudebo & gratulabor DEO de omni honore & amore, quem habet, & habebit v. g. à B. Aloysio.

3. Desiderabo DEUM amare & laudare corde B. Aloysij, in hac vita, morte, & in æternitate.

4. Gratias agam DEO pro donis naturæ, gratiæ, & gloriæ, B, Aloysio concessis.

5. Offeram DEO omnia B. Aloysij obsequia, merita, & affectus, sive huius vitæ, sive æternitatis.

6. Petam à DEO per intercessionem B. Aloysij, virtutem, in qua ipse excelluit, v. g. castitatem.

CAPVT XIX.

Modus Sanctè moriendi

HÆc est Conclusio, quæ ex hactenus præmissis sequi debet, Mors sancta: Specialiter autem vt concludas

das

das vitam in bona forma, hæc dum viuis præmittenda sunt. 1. Nullum grave peccatum, etiam ad breve tempus patiare in anima, sed quam primum illud per confessionem dele. Nec vnquam te ad somnum conferas, non præmisso actu contritionis. Quis enim scit. an hac nocte non repetent à te animam tuam? Hæc verò, si in statu peccati mortalis è corpore discesserit. vbi erit?

2. Asuesce vivendo resistere tentationibus, & sæpè elicere actus, fidei, spei, & charitatis, vt sic habitu contracto, facilius eos elicias in ila debilitate corporis, ac doloribus morbi lethalis.

3. Nulli rei in hoc mundo nimis afficiare, sed potius ad Patriam cœlestem sœpiùs aspira sic enim suauiter, & sine dolore animi morieris, quia

ut

ut ait Sanctus Gregorius: *cum dolore amittitur, quidquid cum amore possidetur*. De anima sic in affectibus suis mortificata dicit Sapiens, quod *ridebit in die novissimo*. Talis fuit Maria Oegniensis quæ in geminando Alleluia Alleluia, exspiravit. Tales illi Adolescentes è Soc. nostra, B. Aloysius Gonzaga & Ioãnes Berchmans, qui nuntio mortis accepto, lætissimi decantarunt: *Te DEVM laudamus. Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus.*

4 Cùm prævisa iacula minus feriant, frequenter mortis recordare, eiusque successum DEO sæpè commenda. Hoc autem fieri potest imprimis in Sacro, dum per sacræ Hostiæ fractionem repræsentatur mors Christi Domini, ubi petes ab ipso, ne te in tua morte permittat à se in æternum separari. De inde in meridie

ridie, cum signum datur ad orandum: tunc enim, in unione mortis Christi, quæ eo tempore contigit, in manus Domini spiritum tuum in suo egressu è corpore, commendabis. Postremo dum te ad lectum conferes, recordaberis sepulchri, in quo requies tua erit.

5. Beatissimæ Virgini, ac SS. Patronis supplica sæpiùs, vt tibi in illo supremo conflictu, suppetias ferant. Sunt qui singulis diebus invocant SS. Patronos singulis mensibus in Congregatione dari solitos, quorum nomina ad hunc finem habent conscripta ad instar Litaniarum. Alij pro singulis diei horis, cum Alphonso Rodriquez, distribuunt Patronis, quamlibet horam, ex quibus aliqua erit suprema, hoc sacro præsidio, tempestivè muniendo. Et hæc præparatio ad mortem *remota*.

Obser.

Obſervanda, morte iam inſtante.

1.

INtellecto mortis periculo, quàm primum pete ſacramenta pœnitentiæ, Euchariſtiæ, ac etiam ſi tantum, eſt periculum, Extremæ vnctionis, nec non applicationem Indulgentiarum. Cum maiori enim fructu ſumuntur Sacramenta ab homine, rationis vſu, & integris viribus adhuc pollente. Iuvat verò, cùm Sacerdote pactum facere, vt te ſenſibus deſtitutum, in ſupremo articulo vitæ abſolvat.

2. Si cui facienda eſt famæ, honoris, pecuniæ, fiat adhuc te vivente ſi fieri poteſt: alioquin vt quam primum poſt mortem tuam fiat, efficaciter provide.

2, Condona ex amore Chriſti manſuetiſſimi omnes injurias & of-

fensas, tuis inimicis, ut DEVS tibi peccata condonet.

4. Pete veniam publicè pro defectibus, à tuis superioribus, imò etiam æqualibus.

5. Si dispositio bonorum facienda est, fiat, vt monet S Augustinus, dum sapiens es, dum tuus es. Deinde stat in statu gratiæ, vt sic tuæ elemosynæ sint meritoriæ vitæ æternæ; vel si facta est in statu peccati mortalis, post confessionem ratificetur. Fiat verò ad DEI gloriam maiorem, & secundum ipsius voluntatem, ita vt etiam Christus in suis pauperibus instituatur hæres à te, qui tibi suam transcripsit hæreditatem in cœlo.

6. Si Superior es, monitum aliquod pium tuis subditis relinque, quod tunc cordi audientium altius in figi solet. Ita S Ludovicus Rex Galliæ, moribundus filio suo dicebat, apud Su-

rium: Fili mi, in eam rem ante omnia incumbe, ne unquam peccatum mortiferum committas. S. Antonius Magnus apud eundem Surium, hæc verba suprema ad fratres dixit: Ad IESUM suspirare, & hoc Sanctissimum nomen vestris figite mentibus.

7. Curet sibi infirmus, prælegi passionem Domini nostri, item historiam mortis B. Virginis & aliquorũ sanctorũ præserti B. Aloysij & Ioannis Berchmans. vt exemplo pretiosæ in conspectu Domini mortis, sanctorum, discat mori. Plurimorum autem ad hoc conducet Liber, cui titulus *Pretiosæ morientium occupationes* à Patre Ioanne Nadasi Soc: IESU editus.

8. Suadet ibidem hic author cap. 8. vt moribundus faciat has intentiones, pro sua morte. *Volo mori, quia amo DEVM, & ideò volo illi ita statuenti*

enti obedire. Volo mori, ut nunquam DEUM deinceps offendam. Volo mori, ut DEUM coram videam & perfectius amē, cum B. Virgine, & SS. Patronis, ad quos aspiro. Volo mori ut imiter IESUM & MARIAM morientes. Volo mori, ut mortem stipendium peccati accipiam, pœnasque dem pro peccatis meis. Volo mori, ut immoler DEO, cui me tot modis debeo. Volo mori, ut vivam in Cælo in æternum.

9 Armetur æger in hoc supremo conflictu instrumentis pietatis, imagine crucifixi, sacris Reliquijs, & immaginibus Sanctorum, quas identidem adoret & osculetur. Item cereo benedicto, quem manibus tenens agat DEO gratias, quod se vocaverit in admirabile lumen suum, dicatque *Tu illuminas lucernam meam, Domine illumina tenebras meas. Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte,*

te, ne quando dicat inimicus meus, prævalui adversus eum. Dum aquà lustrali aspergitur, dicatur; *Exurgat DEVS, & dissipentur inimici eius & fugiant qui oderunt eum à facie eius.* Ita Ioannes Berchmans moribundus, Crucifixum, Coronam, & regulas manu tenens dicebat; *Hæc sunt arma mea*, & his armatus obijt Romæ 13. Augusti, 1621, ætatis suæ 22. cum magna opinione sanctitatis.

10 Faciat moribundus has vel similes protestationes. *Protestor, quod morior verus Catholicus, in Fide, Spe & Charitate in DEVM. Protestor, quod volo mori mancipium IESV & MARIÆ. Protestor quod ex nunc & pro reliquo vitæ tempore nolo consentire vlli tentationi Dæmonis. Confirmo fidem datam DEO in Baptismo, & abrenuncio mundo, carni, sathanæ, meque tibi coniungo Christe in tempore & æternitate, Protestor*

quod libenter accepto omnem divinam dispositionem, tam circa animam meam, quam circa corpus, post mortem.

11. Breviter eliciat actus virtutum, præsertim Fidei, Spei, Charitatis, Contritionis, Desiderij videndi DEUM, iuxta dicta in *Corde Sancto*, vltra quæ, hæc iuvabunt.

Credo Domine, spero Domine, amo Domine.

Credo & spero videre bona Domine in terra viventium.

DEVS meus misericordia mea.

In medio umbræ mortis non timebo mala, quoniam tu mecum es.

Cupio dissolvi & esse cum Christo.

Mihi vivere Christus est, & mori lucrum.

Educ de custodia animam meam ad confitendum tibi, me expectant iusti, donec retribuas mihi. Ita dicebat moribundus Sanctus Franciscus.

Quando veniam & apparebo ante faciem Domini? Huc

Huc spectat, quæ sequuntur ex soliloquijs S. Augustini. *Ostende mihi consolator meus. Videam te lumen oculorum meorum. Veni gaudium spiritus mei. Videam te lætitiacordis mei. Amplectar te, bonum, sine quo hil bonum. Fruar te optimo, sine quo nihiloptimum*, c. 1.

O vita cui omnia viuut. vita, quæ es mea vita. per quam vivo, sine qua morior, vita vitalis, dulcis & amabilis, vbi quæso es? vbi te inveniam, vt in me deficiam & in te subsistam.

Eia Domine, moriar, vt te videam, videam, vt hîc moriar.

Mori desidero, vt videam Christum vivere renuo, vt vivam cum Christo, ibidē.

O Lux sine qua tenebræ illuminare huic cæco, qui in tenebris & in umbra mortis sedet, & dirige pedes eius in viam pacis, per quam ingrediar in domum, cap. 4.

O clavis David, aperi mihi ostium lu-

mini s tui, vt ingrediar videam te cap 7.

Adiuva Domine creaturam tuam. Non pereat in malitia quod operata est bonitas tua cap 11

Scio Domine, & confiteor me indignum, vt intrem sub tectum tuum; sed fac propter honorem tuum, & ne confundas in te sperantem servum tuum. cap. 13.

O Fons vitæ veræ aquarum viventium, quando veniam ad aquas dulcedinis tuæ de terra deserta, invia, & inaquosa, cap. 30.

O Dies præclara & pulchra nesciens vesperum, non habens occasum, in qua audiam: Intra in gaudium Domini tui, vbi erit omne bonum, & non erit aliquod malum vbi erit, quidquid voles, & non erit quidquid noles.

Veni Domine & noli tardare, veni Domine IESV, & visita me in pace. Veni & educ vinctum e carcere, &c. Vide ergo plura cap. 35. & 36.

Ultimo colloquatur itidem moribundus, cum IESU & MARIA, per breves orationes iaculatorias.

IESV MARIA amores mei, patiar, moriar amore vestri. O IESV, esto mihi IESVS & Salvator. IESV agonisans, morti tuæ mortem meam unio. IESV pro me mortue, mors tua sit vita mea. O bone IESV exaudi me, intra vulnera tua absconde me, & ne permittas me separari à te. Domine IESV suscipe spiritum meum. Tu es Christus Filius DEI vivi, Dominus meus & DEVS meus

MARIA MATER gratiæ, MATER misericordiæ.

Monstra te esse MATREM.

Eia advocata nostra illos tuos misericordes oculos ad nos converte, & IESVM benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exilium ostende.

MATER DEI MEMENTO Mei

O MARIA SIS MIHI PROPITIA.

CAPVT XX.

Exemplis quorundam Illustrium sodalium, traditur ars, sanctè vivendi & moriendi.

Quia semper Exemplo melius docetur, iuvabit postremò Sodalibus Marianis in hac Palæstra nobiles Athletas proponere, qui in variis B. Virginis Congregationibus pietate floruerant. Horum Princeps est.

B. ALOYSIVS GONZAGA.

IS Patre Imperij Principe & Castilionis Marchione natus, septimum ætatis annum, suæ ad DEUM conversionis tempus appellabat, eâ constantiâ tunc iam feliciter inchoatæ, vt deinceps, (prout quatuor fide digni eius Confessarij affirmarunt,) nunquam se à DEO per mortale peccatum averterit. Novennis adhuc,

Florentiæ ante imaginem. Virginis ab Angelo salutatæ, perpetuo Virginitatis voto se obstrinxit, tam perfectè semper observato, vt illud testari potuerit Sacra Romana Rota: *Aloysius nunquam stimulum carnis passus est nec cogitationem vllam impuram in mente habuit.*

Temperantia planè fuit admirabilis. Nam præter alia extraordinaria ieiunia, singulis hebdomadis, feria sexta & sabbatho, ac etiam sæpè feriâ quartâ, solo pane & aqua contentus vivebat. Ter imprimis per hebdomadam: ac deinde in vltimis in sæculo annis, die quolibet semel: postremò ter de die, seu flagellis, seu loris, seu ferrea catenula, seipsum cædendo cruentabat. Sæpè loco cilicij acutis calcaribus tenerum corpus stringebat.

De studio orandi quid dicam? Ma-

ne quolibet ultra prolixas vocales orationes, rerum sacrarum meditationi, vnam horam dabat; vesperi autem quandoque duas. Nec his contentus, nocte alijs quiescentibus, è lecto surgebat, & solo indusio etiam inter hyemis rigores tectus, ac præ frigore tremens, per aliquot horas, genibus flexis meditationi vacabat: vt quandoque præ corporis debilitate, in terram prolapsus, iacensque orationem finiret. Ab hac porrò consuetudine orandi, non destitit Aloysius, etiam in Aula Regis Hispaniarum biennio degens: vbi in abditos recessus fugiendo, quinque horas Cælestium rerum contemplationi impendebat. Modum ac frequentiam sacræ communionis à S. Carolo Borromæo edoctus, eâ teneritudine animi, diebus festis vsurpabat, vt in lacrymas vberrimas sæpè solveretur,

a qui-

à quibus etiam, diebus profestis, Sacrum audiens, post elevatam Sacram Hostiam, sibi temperare non poterat. Hac verò pietate insignem illum promeruit DEI MATRIS favorem, cùm de statu vitæ deliberans, die Assumptionis Deiparæ, sacra peracta ad hanc intentionem Communione, illam Madriti, à pretiosissima Parente audivit vocem; *Ingredere Societatem Filij mei.* Quam ut ingrederetur, incredibile dictu est, quantas Patris iras, quot obstacula toto triennio fortissimè superavit. Qualem verò in Societate virum egerit, quàm pretiosa morte brevi coronatam, non est propositi mei referre, qui Aloysium nondum Religiosum, sed adolescentem adhuc in tenera ætate, in aulis Regum inter Principum delicias, Sodalibus propono,

Ex Virgilio Cepario.

B.

B. STANISLAUS KOSTKA, Polonus.

PLanè materno adhuc ex vtero in Societatem IESU vocatus esse videtur, dum splendentibus Nominis IESU radijs in vtero circumfusus, antequam in lucem prodisset, Matri suæ apparuit, teste *Guagnino*. Illibatum Virginitatis florem & innocentiam, nulla gravi labe contaminatam, secum ad Religionem, ac inde brevi ad cœlum tulit. prout eiusdẽ in spiritu Magistri, Ruizius & Iulius Fatius affirmarunt. Hanc eius innocentiam honoravit cœlum, cum bis Angelos misit, qui Stanislaum, Pane Angelorum reficerent. Honorarunt etiam elementa, cum ignis aliquando cervicalia Stanislai decumbentis capiti subiecta aggressus, caput tamen non attigit. Solus exhorruit infernus, atque ille Ere-

bi

bi canis, qui ægrotantem Stanislaum ter frustra insilijt, ter ab eodem crucis signo fugatus.

Angelica eius puritas, nec verbum audire potuit honestati adversum. Itaque ad paternam mensam, si quid liberius ab aliquo hospitum proponeretur, illicò versis in cœlum oculis Stanislaus, veluti exanimis, sub mensam delabi, à fratre suo Paulo non semel observatus est. Modestia, & omnium affectuum moderatio singularis in eo fuit, vt nihil in eo puerile, signũ iracundiæ nullum compertum sit.

Amor Orationis quantus! quam sæpe non interdiu tantùm in abditis ædiũ cessibus, sed noctu etiam in alto rerũ omnium silentio, positis humi genibus,, aut prono status corpore, prolixam faciebat, Mensæ quin assidens, sæpè cibi pené immemor, rerum Di-

vi-

vinarum gustu mentem pascebat. Quotidiè binis, ternis siuè sacris festo autem die, pluribus intererat, & quidem nixus genibus, corpore immotus, oculis decorè demissis, manibus ante pectus compositis, non rarò etiam à sensibus abstractus. Diuinissimum Sacramentum quotidiè ante initium, & post finem scholarum inuisebat, idemq; sumebat Viennæ studens, quavis hebdomada, pridiè cœnà abstinendo.

In DEI matrem quanta fuit pietas Stanislai! eam Matrem suam appellabat: ab ea benedictionem conversus ad templum, quidquid agendum erat, postulabat: Eius encomia inter scholasticas exercitationes sibi tractanda assumebat, omnesque scriptionis suæ paginas illa oratione implebat: O MARIA *sis mihi propitia*; & novos semper & magnificos inueniebat titu-

titulos ; eius Rosarium aut pios libellos, extra tempus studendi perpetuo versabat manibus, demùm in longo illo ac molesto itinere, sicubi imaginem Deiparæ conspexisset, nusquam reliquit insalutatam. Itaq; ipso die Virginis Assumptæ cum paucis ante diebus per suum Patronum Laurentium, literas ad eam scripsisset. vt sibi spectatorem triumphi ipsius in cœlo adesse liceret, mille oculis imagini Deiparæ impressis, Rosarium manu tenens, in honorem, vt dicebat, suæ Matris, Eandemq; tunc (ut aliqui putarùnt) præsentem intuitus, ad eius complexum feliciter abijt. Romæ in domo probationis Soc: IESU, 1568 ætatis suæ 18. decem mensibus in Societate transactis, quam tàm ardenter expetijt, ac etiam per tot viarum spatia vsq; Dilingam, hinc deinde Romam quæsivit ; à qua denique

pater.

paternis literis, minarum probrorumque plenis, avocari non potuit. Vt proinde immaine mendacium sit à quibusdam malevolis in hoc Regno contumeliosè confictum, B. Stanislaum extra Societatem dimissum, in aliquo Xenodochio Romæ, nulla suspicio fuerit, vt ipse ibi exploratum habui: & nuper Clemens X. in Bulla, quâ huic Beato Sacrum concessit, Pontificio Oraculo testetur, eum esse Societatis IESU, ac proinde è Societate non dimissum

ALEXANDER TERTIUS Italus, Sodalis Collegij Florentini.

ADhuc quinquennis Christi patientis cruciatus, sæpè meditari, ac de illis suaues habere sermones consueuerat. A septimo ætatis suæ anno, cæpit gestare cilicium quoddam

ex funiculis elaboratum, quod quia asperum ei minus videbatur, penjta Confessario, & obtinuit catenulamà quia infantiles adhuc stringebat artus, Vix novennis, non in alienam juravi. perniciem, sed major Annibale Alexander, in suæ utilitaté animæ, maturum ineundæ Religionis fecit propositum, eiusdemque, ab ijs quibus intererat dilatam executionem, multis lacrymis delevit, Decimum agebat annum, quo miris rerum Divinarum delicijs affluere cæpit. Aliquando enim inter duos Angelos consistere sibi videbatur, quibus DEI para, suæ integritatis servandæ, cura demandabatur. Quandoq; ipsa preciosissima Parens, eidem studenti, assistere visa est, librorumq; pagellas evoluere; semel etiam ægrotanti adstare prope lectum, & flosculos ad temperandos febris ardores admovere. Die eiusdem

Vir-

Virginis purificatæ, cùm primum Sacro Sanctæ Eucharistiæ pabulo reficeretur, videbatur sibi habere cor in duas partes divisum, ac IESUM in medio ipsius collocatum, quem exinde ea devotione Sacramento latentem prosecutus est, ut à maiori altari, pœnè avelli nunquam potuerit, vulgo Ephebus SS. Sacramenti appellatus.

Nihil illi gratiùs unquã fuit, quàm de MARIA loqui, audire, cogitare. Domũ ex Oratione redux, congregatis in aula famulis ac domesticis, primo ipsis libellum aliquem pium prælegebat; mox de rebus Divinis disserebat, cum eo affectu, ut audientibus lacrymas moveret, eosdemque ibidem, ad corporis flagellationem suo exemplo duceret. Morbo supremo correptus, frequenter de Christi Passione, aut legere, aut disserentes audire gestiebat: & si quid amaræ medicinæ su-

men-

mendum fuit, in illas prorumpebat voces. *O Bone IESV, quam acerbior fuit Calix tuus!* Interim cœlestibus non carebat delicijs animus. Die quodam, cum ex pia lectione, quasi in somnium se vultu hilari composuisset, a matre quæsitus, quid ageret: Delicias, inquit, animæ meæ IESUM & MARIAM, inter innumera Beatorum agmina loco celsissimo intuitus sum. Die altero repentè ex contemplatione quadam experrectus: An non, inquit, cernitis intuemini Mariam DEI MATREM Dominam meam, meumque custodem Angelum, & Mariam Magdalenam de Pazzis (erat huic Beatæ, adhuc vivens, gratus admodum Alexander, & ab eadem Angelus terrestris appellatus) tum ad hos conversus hospites multa cum illis loqui visus est. Cum verò in illo

temporis puncto, Dæmon se illi forma horrenda spectandum obiecisset: Quid quæris, inquid, Bestia? facesse, testimonium conscientiæ meæ, DEO favente, bonum est. Demum præ nimia deliciarum cœlestium affluentia, quasi moræ impatiens, fractis iam viribus, è lecto se proripiendo, atq; ingeminando: In cœlum oculis, sæpè IESU ac MARIÆ nomina Sacro Sancta invocans, ex hac vitâ decessit, Florentiæ, virtute florentissimus, in Aprili, Anno Christi 1608 ætatis suæ 15. Hæc tum ex libro Italico Bononiæ impresso. cui titulus. *Corona duona duodecim florum*, tum ex P. Lechnero lib. 1. cap. 10.

ANTONIUS UBALDINI COMES

Montis vicini Italus,

Sodalis Seminarij Romani.

PLanè adhuc puer, præter coronæ ac Psalmorum pœnitentialium aliarũque orationũ vocalium pensum quotidianum, diebus profestis meditationem per semihoræ spatium, festis verò diebus per horam integram protrahebat, eò sensu pietatis, vt totus accendi, ac in lacrymas solui videretur, præsertim cum Christi Saluatoris cruciatus recoleret. Quoties sacræ mensæ accumbebat. (id quod post annum ætatis duodecimũ octavo quoq; id e facere solebat) lacrymas non poterat continere, ultrò ex oculis iam asuetis

erumpentes. Ad eam vero ita se præparabat, vt unam horam meditationi, alijs adhuc dormientibus, aliam in Oratorio pijs impenderet exercitijs, nec nisi post longam gratiarum actionem, inde recederet, & quidem ad sacram lectionem in suo conclavi continendam. Præcipue suum affectum DEIPARÆ colendæ consecraverat. Ergo ad eius amorem Sodales inflammare, laudes ipsius celebrare, vigilias omnes festorum, ac dies Sabbathi, in pane & aqua, ab anno ætatis suæ octavo ieiunare, diebus singulis eiusdem Virginis officium recitare, familiare Antonino fuit. Post DEIPARAM singulari per orationes quotidianas, cultu verabatur Sanctum Ignatium, Sanctum Franciscum Xaverium, & B. Aloysium, quorum festo imminente die, in nudo assere & quidem duabus dun-

taxat

taxat per noctem horis, somnum capiebat, reliquum noctis partim flagellationi, partim lectioni sacræ, partim orationi, diem verò pœnè integrum in Sacello D. Tutellaris, orationi impendens. Corporis mortificatio plane admirabilis in eo fuit. Adhuc in domo paterna puer, diebus cômunionis, ac DEI Paræ pervigilijs, nihil præter panem sumebat: In Seminario autem manens, singulis ferijs sextis vix aliquid obsonij. Ter in hebdomada supra nudos asseres dormiebat, alias ligno capiti, aut libro aliquo prægrandi supposito. Præter cilicia frequentia, & ferreas puncturas, alternis diebus corpus suum catenulis vel inter textis inter funiculos ferri fragmêtis dirè lacerabat, quæ laniena plerumq; uno horæ quadrante, quandoq; media hora, aliquando etiam hora integra durabat. In morbo supremo de-

cumbens, nulla penitus sociorum colloquia, quæ de rebus pijs non essent admittere voluit. Ubi verò nuntium de morte imminente accepisset, nihil sibi dolori esse dixit, nisi quod sine sãgvinis effusione, extra Iaponicos carceres & flammas moreretur. Tùm à suo Confessario instanter petijt, ut saltem sibi liceret novitium Societatis IESU mori. Ergo ita annuente Præposito eiusdem Generali Mutio Vitelleścho, veste Religiosa indutus, & votis Societatis simplicibus, obstrictus DEO, vestem illam osculatus dicebat Benedicimus DEUM cœli, & terræ, quia fecit nobiscum misericordiam suam. Postremo inter continua IESU Crucifixi oscula & amplexus, inter crebram MATRIS gratiæ invocationem, sanctè obijt, 11. Iulij. Anno 1629. ætatis suæ decimo septimo. Ex libello cui titulus *Corona duodecim Florum.*

STA-

STANISLAUS ZBORO-WSKI, Polonus.

Sodalis Collegij Ingolstadiensis.

DE hoc Adolelescente, non minus Natalium splendoribus in Polonia Illustrissimo, quam virtutibus Ingolstadij ubi studijs operam dabat, eximio, ita scribit Pater Gaspar Lechnerus in *Sodali Parthenio*, libro 1. cap 9. Modestia morum, animique submissii one ea vixit, ut eum omnes in oculis atque animis ferrent. Amabat familiaritatem inire cum ijs, quos fortunâ inferior, à reliquorum consvetudine reijciebat. Ueste obsoletiore libenter utebatur, & a Confessario sæpè adiga debebat, ut pretiosiores vestes pro familiæ honore tuendo, subinde indueret. Orandi studio & conscientiæ puritati impensè studebat, ut singulis

hebdomadis culpas certò expiare. Vnde factum, ut pridie quam è vita discederet, monitus, ut si quid animi solicitum haberet, foras proderet vix levem culpam repererit. Corpus edomandi multùm studiosus fuit, ut fere nihil in eo genere ab aliquo gereretur, cui non se socium præberet; ac multo iam tempore, singulis Sabbathis à cœna abstineret. Denique cum & genus, & opes, & præclara indoles, in maximam spem eum ducerent; ille magnanimo iuvene dignissimum facinus aggressus est, cœpitque supra humana ire. Iamque in eo erat, ut abdicatis ijs, quæ nos imbelles animæ miramur, DEO se penitus in Religione emanciparet, cum à DEO Optimo ac stipendia potius accipienda, quàm promerenda evocatus, relicto magno sui desiderio, variolis suffocatus, è vita abijt, Ingolstadij, Anno mortalis DEI hominis 1619.

STANISLAUS BRUDZINSKI, Polonus.

Sodalis Collegij Calissiensis, & Posnaniensis.

Illustri ac pervetusta in Regno Poloniæ, Paterna quidem Brudzinsiorum, Materna verò Russociorũ utrâque Senatoria ortus ex Familia Stanislaus, anno salutis nostræ 601. teneri[illegible] cursum ætatis, non domi tantùm, sed in Aula etiam Regia exegit: ubi Familiares nonnisi probatissimos admittens, pravaque exempla devitans, innocentiam vitæ morumque integritatem retinuit. Studiorum causa Posnaniam, ac deinde Calissium missus, tàm in ludo literario, quàm in cœtu Mariano, omnibus suis commilitonibus fuit exemplar modestiæ, speculum probitatis, lux & antesignanus diligentiæ. Verrere solitus Oratorium Ma-

rianum, dixisse aliquando fertur: Id non modo libenter facere, sed etiam non aliud munus perpetuum in Sodalitate ambire, quam eijciendi sordes è loco Oratorij. Elucebat in eo ultra ætatem singularis morum maturitas, & animi semper in qualicunque offensa placidissimi mansvetudo, qua & aliorum impetus retardabat, & omnibus summè amabilis erat. Quinto ante morbum supremum die, in pervigilio Sanctorum omnium, præmisso prius diligenti examine, conscientiam generali totius vitæ confessione expiavit, ita puram ac innocentem, ut post eius obitum, testatus sit sacri fori iudex, se nullum in Stanislao noxam mortalem reperijsse. Morbo deinde brevi post correptus, inter atroces calculi, aliosque plures cruciatus, ita quietus vultu ac mente decubuit, nullum ut ei impatiens animi indicium, nulla vox

vox eruperit, niſi illa, quæ à ſuo Pe-
dagogo frequenter urgebat, ut pro ſe
Eleemoſynam pauperibus erogaret.
Creſcente in dies abſque ſpe ſanita-
tis morbo, trina confeſſione innoxiam
adornans potius, quam emũdans ani-
mam, hoſpitem ad ſe in viatici ſpecie
DEUM Hominẽ. tanto ardore ac re-
verentia ſuſcepit, ut vix etiam ſpirans,
demiſſis tamen in terram genibus,
abſque ullo fulcro per horæ ferme di-
midium, eum ſit præſtolatus, ac præ-
ſentem continuatis per horam inte-
gram veneratus obſequijs. Tum ad
Matrem eius Virginem converſus,
conſveta Soliditati forma, ſe ipſum
eidem in ſervum perpetuum, etiam in
ſupremo vitæ termino devovit. Et
ſane expertus eſt ſingularem Matris
Miſericordiæ opem, in periculoſo illo
agone, bonus filius, cum proximus
morti ſæpius ſimilis reſpondenti inge-

minaret: *Qui ego ista merui, Virgo Beatissima? Non ego his dignus sum. Virgo Beatissima, ora pro me piissima Mater.* Pridiè mortis à quodã quæsitus quidnam cogitaret? conversis ad CHRISTI Crucifixi imaginem oculis, respondit: DEUM meum cogito DEUM meum cogito. Tum iterùm interrogatus, an mortem DEO ita volente libenter obiret? placidissimè dixit: Libenter mortem de manu DEI accipio. Erga sui quoque nominis Tutelarem B. Stanislaum Kostkam religiosus sæpè imaginem eius osculatus dicebat: *Beate Stanislae, tuum Stanislaum non desere.* Atque ita post unius mensis infirmitatem, sacro perunctus oleo, applicata etiam à Sacerdote sibi præsente, plenaria Indulgentia, & sanctissimo Nomine IESU invocato defixis in obiectam sibi sacram imaginem oculis, nobile Polonarum Sodalitatum

si-

filius, corpore & spiritu, in terris ardere, & lucere desijt, Anno ætatis suæ 14 *ita testantur Annales Sodalitatis Calissiensis.*

Plures Athletas, illustris vel huius cœtus vestri Posnaniensis, sub Titulo sine labe Conceptæ Virginis Matris, decora, in Palestram hanc deducerem, Sodales Mariani. Ex vestro enim Albo ab anno 1602. prodiêre ad purpurã tres Romani Imperij Principes, ad Antistitum in Regno nostro Infulas 19. ad Palatinorũ laticlavia 40. totidemq; ad subsellia Castellanorum, ad Abbatiale Pedum 8 ad Cathedralium Ecclesiarum canonicatus 30. ad diversas Religiosorũ familias docemi propè præter alios, quorum statum ac dignitates iniuria temporum in Album non retulit. Verùm coronidis instar sit coronatus in Iaponia Victor.

ALBERTVS MECINSKI;

Sodalis Lublinensis & Posnaniensis.

INgens enimverò in Palæstra hac vestra virtutis nomen, cuius Albo inscribi postulavit Anno 1614. dum exterum lustraturus solum ac solem, ex Polonia abiret. De quo strictim. Illustrissimis Rosinis oriundus ille, prima statim ætate virtutibus vernare cæpit in Sodalitate Lublinensi, ac præsertim amore in magnam DEI Matrem, quam unicum suarum necessitatum Asylum appellabat. Ultra consveta Sodalibus pietatis opera, solenne illi erat, simulatá somni quiete, lectoque tacitè relicto, horas rerum cœlestium meditationi tribuere, ac moderatorum vigilantiam sanctè

fal-

fallere. Hinc vultum eiuſdem perpetuus virtutis comes colorabat verecundia, totum verò corpus modeſta compoſitio. Inter ſermones promebat ſæpè æſtus illos votorum, quos alitero nonniſi in orbe limphis reſtinguendos, accenderant illuſtres Martyrum Iaponenſium triumphi, in cœtu ſodalitatis celebrati. Deliberabat iam de propoſito vitæ, cùm ſubito mendiculi in platea vocem accipit illud Davidicum occinentis, *Nolite confidere in Principibus, in filijs hominum, in quibus non eſt ſalus.* Quo velut œſtro percitus Societati IESU nomen dare in animum induxit, ſed enim mentem hanc varia eripiebant illi lenocinia mundi, furores Orci, per ædes, quas inhabitabat, toties obſtrepentes, imò & matris, quæ alapa impreſſa, conſtãtiam adoleſcentis expugnare volebat, ad primum de pio vitæ propoſito nunci-

tum. Verum omnia hæc, loricatus seipso, ille vir animo superavit animo. Ergo Romam tandem à morte parentis advolat ad Tyrocinium Societatis IESU, ubi laxatis pietatis in cœlorum Reginam habenis inter paucos eximius apparuit. Novis ijsque per augustis exornare Eam titulis, iconem Illius ad ædes D. MARIÆ Maioris, eminùs degenu venerari. Festa Mariana, octiduana corporis afflictione præveniri e ac subsequi in emaceratus fere quentibus ieiunijs artus sævire, omnibus virtutibus excolere, capacissimam omnium mentem, primæ cum Marcina j erant curæ. Ergo tanto virtutum pabulo auctæ veteres Iaponici martyrij flammæ, in apertum erupere incendium. Impetrata magno votorum ambitu à Præposito Societatis Generali Iaponica Missio, enaviga a longissima

ma maris, tolerati apud Hollanous durissimi carceres immersi labores durissimi carceres; tandem a tra voto-viarum exanclati, tandem a tra voto-rum apex Iaponia, ipsumque Nangazachium, terminalis limes vitæ ac laborum. Centies ibi & amplius, magna undæ copia in os supinatum, atque vincere, Heroi Europæ ingesta, iterumque admotis tabulis mesta, iterumque admotis tabulis me-dullitus expressa. Septem deinde diebus, omnibus vitæ præsidiis destitutum, imò omnibus cunctum Iaponicæ crudelitatis pœnis, furca a foveæ aquis putidis stagnans præfocabat, donec tandem victorem spiritû exprimeret expromere que cœlo. Sic Mecinus è vitæ naufragio æternitatis fortunatas insulas arrigit cœlumque in undis, per suam imaginem, re ipsa beatus comprehensurobriauit, magnus Heros Palestræ Marianæ. Ad

Proteſtatio Authoris.

QUæ narrantur in hoc libello de vitâ & virtibus quorundam Beatæ Virginis Sodalium, & Miracula, Prophetias, Revelationes, aliaque huiuſmodi ſapiunt: humana duntaxat authoritate, non autem Divina Catholicæ Romanæ Eccleſiæ, & Apoſtolice Sedis nituntur, atque ita fides ſit penes Authores, iuxta Decretum VRBANI VIII. 9 Junij a. 1631.

SYL.

SYLLABVS CAPITVM.

CA-

CA-

CA-

Concluditur ars, Sanctè vivendi & moriendi.

Inscriptus Libris

S. M. A. Ab[illegible]

Pro Civitatis Crac. ad S.

Stephanum.